

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ДЕПАРТМАН ЗА АНГЛИСТИКУ
ДЕПАРТМАН ЗА РУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
ДЕПАРТМАН ЗА СРБИСТИКУ
ДЕПАРТМАН ЗА ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ
ЦЕНТАР ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ

Докторске академске студије Филологије

**Извештај о самовредновању квалитета
студијског програма**

Ниш, август 2020.

**ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
ВЕЋУ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА
ЦЕНТРУ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА
НАУЧНО-НАСТАВНОМ ВЕЋУ**

**САМОВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ФИЛОЛОГИЈЕ**

Комисија за унапређење квалитета је, у сарадњи са Продеканом за наставу и Већем центра спровела темељну анализу студијског програма Докторских академских студија филологије који се реализује као заједнички програм Департмана за англистику, Департмана за руски језик и књижевност, Департмана за србистику, Департмана за француски језик и књижевност и Центра за стране језике Филозофског факултета у Нишу.

Основни циљ спроведене анализе био је уочавање евентуалних слабости у реализацији програма, иновирање и осавремењавање програмских садржаја и начина њиховог остваривања, као и њихово усаглашавање са реално постојећим оптерећењем студената. Сврха анализе јесте стицање увида у реално стање али и обезбеђивање основе за могуће предузимање потребних корективних мера и креирања препорука унапређивања квалитета студијског програма.

Анализа квалитета студијског програма спроведена је августа месеца 2020. године, а као главни оријентир послужиле су смернице Стандарда и упутства за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма из 2019. године.

***Напомена**

У приказаним SWOT анализама свих стандарда коришћени су исти критеријуми квантификација процене и то:

(SWOT анализа)	Квантификација процене
S - Strengths - Предности	+++ - високо значајно
W - Weaknesses - Слабости	++ - средње значајно
O - Opportunities - Могућности	+ - мало значајно
T - Threats - Опасности	0 без значајности

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Опис

Филозофски факултет константно преиспитује студијски програм Докторске академске студије филологије ([ДАС филологије](#)), иновира га и осавремењује како би осигурао квалитет и одговорио на потребе тржишта рада, увећао могућности за приступачност, селекцију и индивидуализацију студија и систематски унапредио интернационализацију као кључни елемент осигурања квалитета. Задатак Факултета је да унапређује овај програм и имплементира исходе учења у складу са закључцима и препорукама [Центра за унапређење квалитета](#) као и стандардима за обезбеђење квалитета студијских програма НАТ-а. Како би се то постигло, наставници и сарадници ангажовани на овом студијском програму константно прате модерне токове савремене науке уз усмеравање на развијање концепта одговорности, унапређења квалитета али и креирања културе квалитета која укључује управљање, особље и саме студенте. Истовремено, наставници и сарадници константно прате и прикупљају информације о квалитету сродних програма докторских студија на другим институцијама на националном и интернационалном нивоу, те редовно предлажу и иновирају садржаје понуђених наставних предмета ДАС филологије ФФ у Нишу у складу са постојећим процедурама и правилницима установе..

ДАС филологије уведене су 2010. године и чине један од 6 студијских програма докторских академских студија на Филозофском факултету у Нишу. ДАС филологије акредитоване су за научну област филолошких наука први пут одлуком бр.612-00-662/2008-04 од 16.04.2010. за упис 10 студената сваке године, и други пут одлуком бр. 612-00-00676/2013-04 од 17.04.2015. за 20 студената. У школској 2019/2020. години број студената на све три године ДАС филологије био је укупно 63, и то 31 кандидат који се финансира из средстава буџета Републике Србије и 32 кандидата који се финансирају из сопствених извора. Програм ДАС филологије усклађен је са релевантним одредбама *Закона о високом образовању*, *Статута Универзитета у Нишу* и *Статута Филозофског факултета у Нишу*. У погледу организације, структуре и кључних елемената овај студијски програм утемељен је на уредбама *Правилника о докторским академским студијама* од 19. 06. 2019. (број 209/1-3-01). Овај правилник усклађен је са новоусвојеним *Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија* предвиђених *Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма* као и *Правилником о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета*.

И у случају ДАС филологије Филозофски факултет у Нишу, постоји јасно утврђена процедура одобравања и усвајања студијског програма на нивоу Универзитета, а која пролази кроз одређене фазе које подразумевају фазу пројекције студијског програма и креирања структуре истог, предлагање студијског програма Већу докторских академских студија, утврђивање и предлагање Наставно-научном већу, формирање коначног предлога студијског програма ДАС до упућивања надлежним телима Универзитета у Нишу, односно на давање коначне одлуке, тј. одобравање и усвајање од стране Сената Универзитета у Нишу. У ситуацијама када постоји реална потреба за изменама и допунама већ акредитованог студијског програма ДАС филологије, нужно је спровести исту процедуру изнад описану. У периоду од 2014. до 2019. године Наставно-научно веће Филозофског факултета у Нишу усвојило је одлуке о више промена у акредитованим студијским програмима на свим нивоима студија, што се може видети из [прилога 4.3. – Табела 4.0 у Извештају о самовредновању квалитета установе](#) који се прослеђује уз овај извештај. Међу њима налазе се и одлуке о изменама и допунама ДАС филологије у наведеном периоду.

Да би настава на ДАС филологије била успешна и квалитетна на ФФ у Нишу се тежи обезбеђењу, унапређењу и одржавању високог квалитета студијског програма поштујући препоруке екстерних експерата те Комисије за унапређење квалитета ФФ. Наведена Комисија

унутар Центра за унапређење квалитета ФФ факултета два пута у току школске године спроводи евалуацију наставе, а на три године самоевалуацију целе установе и свих студијских програма.. За адекватно унапређење квалитета студијског програма ДАС филологије поред препорука Комисије за унапређење квалитета и спроведене евалуације неопходно је уважавање препорука стручњака које се тичу креирања и дизајнирања курикулума, исхода учења као и неопходне процене усклађености не само за прописаним стандардима већ и са активностима академског особља, расположивим ресурсима установе и садржајима важним за учење. Оваквим активностима покрећу се предлози унутар Департмана за англистику, Департмана за француски језик и књижевност, Департмана за руски језик и књижевност, Департмана за србистику и Центра за стране језике и покрећу важне одлуке које се доносе на нивоу установе и одговарајућих тела, што умногоме доприноси осигурању жељеног квалитета.

Филозофски факултет у случају потребе може дати предлог измена и допуна студијског програма по већ описаној процедури, а оне треба да се базирају на принципима Болоњске декларације. У том погледу основна оријентација факултета креће се ка: (1) актуелизовању и иновирању садржаја студијског програма, имплементирању најновијих научних достигнућа и практичних резултата у погледу методике наставе, (2) обогаћивању листе изборних предмета инкорпорирањем нових, популарних и за образовни профил неопходних предмета, чиме се повећава изборност за студенте, (3) увођењу нових обавезних предмета нужних за јачање квалитета студијског програма и квалитета стечених знања, (4) логистичким изменама распореда предмета по семестрима чиме се даје адекватна основа припремања студената за предмете који следе у наредном семестру и (5) легитимним променама у спецификацији већ постојећих предмета.

Исходи образовања у оквиру акредитованих студијских програма произилазе из циљева образовања, а заснивају се на исходима учења. Како овај ниво студија представља прелазну фазу између студија сваког кандидата и његовог истраживачког рада јасно је да ДАС филологије представљају средство за стицање знања и вештина вишег нивоа, а које се односе на одређену област и предмет али и оних које су повезане са другим предметима и областима, те имају везе и са методологијом, посебно методологијом научног рада. ДАС филологије припремају студенте за истраживачки оријентисан рад на универзитету или у спољашњем окружењу, односно ширем друштвеном и научноистраживачком контексту, што им даје прилике да преузму одговорности и улоге у ширем спектру професионалних захтева. Самим тим, завршетком ДАС филологије код студената се развија квалификација за рад који подразумева висок стандард научне компетентности, односно они:

- поседују продубљена академска знања унутар изабране области филолошких наука, темељно владају литературом и показују свеобухватно разумевање научних метода и техника примењивих на сопствено истраживање;
- упознају истраживачке границе дисциплине у оквиру филолошких наука коју изучавају као и примарне и важне трендове из научне и социјалне перспективе, прате најновија научна достигнућа у области одабране филологије (англистика, романистика, русистика и србистика);
- показују оригиналност у примени усвојених знања уз практично разумевање примене истраживања и испитивања у креирању и интерпретирању знања у области одабране филологије;
- развијају способност критичке евалуације савремених истраживања, истраживачких техника и уопште истраживачке методологије;
- демонстрирају самоусмереност и оригиналност у суочавању са проблемима и решавању истих;
- учествују у планирању и реализацији различитих облика наставе и самостално изводе наставу на терцијарном нивоу образовања;
- самостално планирају и реализују истраживања, решавају теоријске и практичне проблеме у области одабране филологије применом научне методологије;
- независно и слободно осмишљавају, планирају и реализују сложене научно-истраживачке пројекте и партиципирају у регионалним и међународним пројектима;
- унапређују постојећа знања, доприносе развоју и имплементацији нових знања, теорија,

метода, тумачења и форми;

- критички процењују свој научни и академски рад, промишљања и закључке са професионалног, академског и етичког аспекта, поштујући високе стандарде у погледу академског интегритета, академске етике и добре научне праксе;

- развијају и унапређују вештине усменог излагања и писања научног рада, идеје и резултате свог рада представљају широј академској заједници и друштву у целини.

Исходи учења на индивидуалним предметима усаглашени су са исходима учења на студијском програму. Исходи учења се базирају на дескрипторима квалификација за ниво докторских академских студија у научној области филолошких наука као и на одговарајућем европском нивоу квалификација. О усклађености ДАС филологије са савременим светским токовима, те и међународним програмима овог нивоа студија говори и чињеница о минимум 70% компарабилности по форми и структури са појединим иностраним програмима и високошколским установама, попут:

Универзитет у Паризу, Француска и компаративна књижевност (<http://www.parissorbonne.fr/fr/spip.php?rubrique1094>),

Универзитет Масарик, Брно, Чешка република (<http://www.phil.muni.cz/studium/doktorske>), и Универзитет Бабеш Бољај Клуж, Румунија (<http://www.ubbcluj.ro/ro/pr-acad/files/Discipline%20scoli%20doct%202007-2008.pdf>).

Садржина студијског програма ДАС филологије сасвим је усаглашена са одговарајућим одредбама [Закона о високом образовању](#), [Статута Универзитета у Нишу](#) и [Статута Факултета](#). Структура и основни елементи овог студијског програма јасно су одређени у [Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма](#). Такође на нивоу Факултета постоји и примењује се [Правилник о докторским студијама](#), којим се ближе одређује организација и реализација докторских академских студија, облици наставе, организација студија, напредовање студената, упис у вишу годину студија, провера знања и оцењивање студената на испиту, завршни рад и друга питања везана за наставу на докторским академским студијама на Филозофском факултету. Споменуте стандарде и њима својствене правилнике прати *Стратегија обезбеђења квалитета* која за прву област праћења, обезбеђења и унапређења квалитета на Филозофском факултету управо наводи област студијског програма, и то у погледу усаглашености студијског програма са стандардима Националног савета за високо образовање, регионалним и европским програмима, савременим научним достигнућима у области студија; у погледу усаглашености исхода образовања и учења са компетенцијама сходно Закону о националном оквиру квалификација РС; у погледу радног оптерећења студената.

Процена студијског програма ДАС филологије на Филозофском факултету у Нишу, његове структуре и наставних предмета с обзиром на њихово распоређивање према комплексности и усмерености на темељно упознавање уже студијске области и образовног усмерења у оквиру филолошких наука, те анализа спецификације наставних предмета овог програма, као и правила и процедура према којима се одређени курсеви реализују и похађају, показују да они испуњавају све нужне стандарде њиховог квалитета. То значи да студијски програм ДАС филологије:

- укључује све законом дефинисане елементе;
- одликује се научним утемељењем и прати савремене светске токове и стање науке и струке у области филолошких наука;
- има јасно и експлицитно дефинисану сврху и улогу у образовном систему – образовање студената за јасне, одрживе, тражене и актуелне професије из области филолошких наука, при чему је програм усмерен ка стицању и развијању корисних и социјално потребних компетенција и квалификација, а које су хармонизоване са фундаменталним задацима и циљевима Филозофског факултета;
- има јасно спецификоване и постављене циљеве усклађене са основним задацима и циљевима установе;
- омогућује студентима стицање и развој општих и предметно специфичних компетенција (критичког мишљења, управљања информацијама, решавања проблема, креативности и иновативности, комуникативности, културе и глобалног грађанства, колаборације, личног и

професионалног развоја и благостања...) а које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности у области филолошких наука;

- задовољава потребе друштва за свршеним студентима спремним за тржиште рада, професионалним и стручним, и који поседују поред осталог и истраживачке компетенције утемељене на најновијим теоријским и практичним знањима;

- садржај овог студијског програма одражава потребе друштва за докторима филолошких наука широког знања и спектра практичних вештина у области одређене филологије (англистика, романистика, русистика и србистика);

- постигнута је равнотежа између смерница којим се описују национални стандарди за овај студијски програм који се остварује на Филозофском факултету са једне стране, и све интензивнијег рада на усклађивању са европским образовним окружењем у погледу предавача, студената и тржишта рада са друге стране;

- курикулум предвиђа листу и опис обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета (минимум 50% изборних на ДАС), начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија, бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са ЕСПБ, бодовну вредност завршног рада, предуслове за упис појединих предмета и групе предмета као и остала питања која су важна за извођење овог студијског програма;

- курикулум ДАС филологије креиран је по угледу на европске стандарде у погледу одређених елемената: (1) услова уписа - а) завршене мастер академске студије, уз сакупљених најмање 300 ЕСПБ бодова и општу просечну оцену најмање 8.00 на основним и мастер академским студијама; б) академски степен магистра наука, ако не пријави докторску дисертацију у складу с одредбом члана 128. Закона о високом образовању; (2) трајања студија - 3 године; (3) услова преласка у наредну годину - прикупљен минимални број ЕСПБ; (4) стицања дипломе - излазни профил дефинисан *Правилником о листи стручних, академских и научних назива* (Службени гласник РС, бр 30/2007, 112/2008, 71/2009 и 81/2010) у области филолошких наука; и (4) начина студирања - креирање флексибилног профила професионалне културе, то јест могућност за избор одређених предмета који студентима омогућују стицање кључних компетенција;

- оцењивање успешности студената базира се на континуираном праћењу њиховог рада, односно финална оцена за сваки наставни предмет изводи се из броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита. Предиспитне обавезе утврђене су студијским програмом, програмом предмета и актима Универзитета и факултета. Програмом предмета може бити утврђено које су предиспитне обавезе услов за приступање испиту. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, минималан број поена неопходан да би се положио предмет је 51 поен, а број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза на различитим предметима износи од 30 до 70;

- кадровске могућности Факултета (у смислу наставног кадра) су задовољене. На ДАС предаје око 60 наставника и сви наставници испуњавају законски прописане услове за наставни рад. Сви наставници који учествују у реализацији наставе на ДАС филологије су у радном односу са пуним радним временом. Укупан број наставника довољан је да покрије укупан број часова активне наставе на студијском програму, а њихово оптерећење креће се у оквиру стандарда;

- поред кадровских односно наставних ресурса, Факултет обезбеђује и друге потребне људске ресурсе, али и просторне, техничке, библиотечке, информатичке и др. сагласно карактеру и специфичности овог студијског програма и наставним предметима, те броју студената који их похађају;

- текуће припреме и рад на развоју студијског програма, садржаја наставних предмета и компетенцијских циљева у складу су са националном легислативом, актима Универзитета у Нишу, унутрашњим директивама и правилима Филозофског факултета, и сви актери (руководство факултета, наставници и сарадници и студенти) утичу на тај процес;

- студијски програм је флексибилан, адаптабилан и отворен за иновативне приступе настави и учењу;

- студијски програм обезбеђује ефикасност, ефективност и рационалност образовног

процеса;

- студијски програм даје широке могућности за запошљавање, даље школовање, лично и професионално развијање студената.

Равнотежа између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања успостављена је тако што су спецификацијом сваког наставног предмета (силабусом) дефинисане методе извођења наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на мерењу исхода учења. Исоходе учења сваког предмета дефинишу наставници, а надовезивање и хармонизација исхода појединачних предмета опредељују садржај и организацију наставног програма. Наставне методе и поступци провере знања утврђују се у односу на дефинисане исходе. Међузависност предмета одређује се предусловом, односно условљеношћу слушања и полагања појединих предмета.

Још један сегмент који је неопходно сагледати када је у питању квалитет студијског програма ДАС филологије, и уопште његова адекватна и плодносна реализација, јесте компатибилност система извођења наставе и оцењивања са циљевима и исходима образовања. Ова област третира се кроз одређену правну регулативу којом Филозофски факултет ближе уређује појединости везане за реализацију наставе, полагање испита и систем оцењивања. Поред [Статута Факултета](#) ова област уређена је [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту](#) (број 498/1-01-ДА 2, од 26.12.2007. године) који је до недавно важио, а сада и [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту](#) (број 186/1-6-01, од 12.06.2020. године).

Предности успешне реализације наставе на ДАС филологије огледају се пре свега у томе што се рад одвија у малим групама с обзиром на број кандидата који се уписују на овај студијски програм. Веома су честе прилике за интерактивну наставу и укључивање сваког студента понаособ у наставни рад што омогућава наставницима лакше праћење кандидата понаособ као и њихов напредак. Осим тога, израда семинарских радова и истраживачких пројеката одвија се на релацији наставника и кандидата, где је опет кандидат у непосредној комуникацији са наставником, а релативно мали број кандидата, опет иде у прилог томе да се наставник може усредсредити на сваког кандидата понаособ. У исто време се развија вештина критичког мишљења код кандидата, јер у сталној комуникацији са наставницима кандидат има прилику да изрази и одбрани своје мишљење. Коначно, природа самих ДАС филологије одликује се специфичним предметима истраживања који се односе на језик и књижевност, па је кандидату омогућено да развија вештину вишесмерне комуникације како са наставником тако и са другим кандидатима на предметима када раде на пројектима. Коначно, стална повратна информација од стране наставника подстицајно делује на кандидате што додатно доприноси развоју вештина предвиђених курикулумом и силабусима.

Будући да је овај студијски програм акредитован за 20 студената, омогућено је да настава буде усмерена ка студенту што обезбеђује услове у којима сваки студент има прилику да се развије како професионално тако и лично док наставник има могућност да прати напредовање сваког студента. У исто време, могуће је уклањање било каквих баријера са којима се студенти сусрећу у раду, јер се наставник и студент у непосредној комуникацији могу договорати како да исте отклоне. У таквим условима наставник има прилику да се упозна са појединачним могућностима, способностима, потребама и склоностима сваког студента што отвара простор за благовремено реаговање и упућивање студената на конкретна решења за проблеме које могу имати. Све то делује подстицајно на студенте што за исход има успешно савладавање садржаја предмета и постизање позитивних резултата. Управо овакав однос између наставника и студента омогућава интерактивну наставу у подстицајном окружењу што заједно нуди одличну основу за стицање потребних знања, за развијање очекиваних вештина, али и за формирање ставова који ће студенте пратити у њиховом даљем раду и професионалном животу.

ДАС филологије због своје специфичности пружају многобројне могућности и начине да се студентима омогући стицање знања и вештина, а да се притом успешно и континуирано прати самостални рад студената и њихово напредовање. Пре свега, овај студијски програм подразумева садржаје који се односе на језик и књижевност народа са српског, енглеског, француског и руског говорног подручја. Сама област филологије подразумева многе подобласти и дисциплине, те тако

представља широко поље за истраживања у теоријском, у примењеном и практичном смислу. Самим тим, појединачни предмети осмишљени су тако да нуде разне активности у оквиру предиспитних обавеза док су предавања и вежбе осмишљене тако да подразумевају израду семинарских и истраживачких радова, припремање пројеката и приказа, анализе књижевних дела, критичке анализе, есејистичке приказе, анализе превода, примењено-лингвистичка истраживања, квалитативна и квантитативна истраживања, истраживачких нацрта, припрему инструмената, обављање интервјуа и израду упитника, припрему експеримената и сл. Уз све то, студенти имају прилику да усмено представљају резултате свог рада, да пишу и објављују радове, да учествују на конференцијама које се организују за студенте ДАС филологије, а све то студенти реализују групно или појединачно, што подстиче интерактивну наставу, али и развој стваралачког мишљења, практичну примену знања и вештина, вештина писаног и усменог изражавања, али и саме припреме студената за наставу. Све набројане активности подстичу самосталност и одговорност студената. Предвиђањем и организацијом одређених специфичних предиспитних обавеза наставник осигурава континуитет у раду код студената не само на наставном предмету него током студија уопште, а то обезбеђује основу за константно праћење напредовања студената.

Транспарентност у оцењивању обезбеђена је сталном евиденцијом и континуираном евалуацијом активности студената. Обавеза сваког наставника је да пре почетка семестра и предавања студентима саопшти садржај силабуса, скрене пажњу на предиспитне и испитне активности као и на бодовну вредност сваке активности која је студентима у оквиру наставног предмета понуђена. Такође, транспарентност се постиже и тиме што се силабуси наставних предмета постављају на сајт факултета те су унутар странице ДАС филологије студентима током студија доступни. Оцењивање се заснива на систематском и интензивном праћењу њиховог рада, а превасходно самосталности у раду што укључује оцењивање свих предвиђених активности. Крајња оцена коју студент добија за сваки предмет изводи се на основу броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита (минимум 51 поен и максимум 100 поена). Појединачни број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза на различитим предметима износи од 30 до 70. Силабусом сваког наставног предмета спецификоване су активности студената и број поена које носе. Укупан број поена на предмету укључује: (1) поене које студент стиче за различите врсте активности током наставе (нпр. дискусије, пројектни рад, израда мањих истраживачких задатака и др.), (2) поене које студент стиче извршавањем осталих предиспитних обавеза предвиђених програмом предмета (нпр. горепоменуте активности попут писања семинарских и истраживачких радова, израде пројеката истраживања, колоквијума...), и (3) поене које студент стиче полагањем испита, при чему програми различитих предмета предвиђају различите начине полагања испита (писмени, усмени, практични; или њихова комбинација). Оцена која изражава успех студента на предмету заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина. Она изражава у којој је мери студент савладао исходе учења својим радом и ангажовањем у току семестра. Коначна оцена се евидентира у лични документ студента (индекс) и службену евиденцију наставника, односно факултета (записници и личне евиденције наставника).

Табела мапирања предмета даје увид у то како су исходи учења на студијском програму покривени у оквиру обавезних предмета, који су дефинисани програмом. Овом табелом демонстрирана је усаглашеност циљева студијског програма са исходима учења:

Докторске академске студије	ФИЛОЛОГИЈА
Исходи учења студијског програма	Обавезни предмети
Циљеви студијског програма Докторских академских студија филологије обухватају стицање општих способности и предметно-специфичних компетенција које доприносе развоју науке и критичког мишљења у области националне и страних филологија енглеског, француског и руског језика.	Израда нацрта докторске дисертације
	Истраживање за докторску дисертацију 1
	Истраживање за докторску дисертацију 2

Студијски програм Докторских студија филологије највиши је степен универзитетских академских студија и његов циљ је оспособљавање доктораната:

- за развој, унапређивање и примену научних достигнућа у области филолошких наука, превасходно науке књижевности и науке о језику;
- за темељно познавање релевантне домаће и стране филолошке литературе;
- за самосталне теоријске анализе и критичке оцене релевантне филолошке литературе;
- за критичке оцене резултата других истраживача у овој области;
- за сложена методолошка истраживања у филолошким дисциплинама и компетентну интерпретацију добијених резултата;
- за писање научних текстова и презентирање резултата својих истраживања научној јавности и академској заједници;
- за постизање највише академске школске спрема чији је крајњи циљ израда докторске дисертације а резултат одбрањени докторат из области науке о језику.

Докторске студије филологије пружају високу специјализацију у изабраној области филолошких наука и оспособљавају докторанда за самосталну научну и стручну делатност у овој области.

Веома важан циљ докторских студија јесте и подизање и оспособљавање научног подмлатка и његово припремање за образовну делатност у области филолошких наука у високошколски установама.

Израда докторске дисертације

За сваку школску годину Факултет планира и израђује план наставе који се потом на Наставно-научном већу анализира и проверава за сваки наставни предмет. По потреби се исти допуњава и модификује у складу са потребама или променама наставног кадра студијског програма ДАС филологије. Притом се поштује принцип оптерећености наставника. Распоред одржавања наставе утврђује се пре почетка сваке школске године а усваја се и годишњи план испита за све студијске програме на факултету на основу којег се спроводи процена ангажовања студената у току семестра што се ослања на предиспитне обавезе и време проведено у припреми испита. Систем бодовања, као што је већ описано изнад, утврђен је за сваки предмет и према јединственој методологији. На пример, предмет Примењена лингвистика са 8 ЕСПБ подразумева оптерећење студента од 160 сати рада које би требало да проведе на часовима, у самосталном раду, припремама за проверу знања и на самој провери знања, као и другим ненаведеним активностима. Уколико се предмет реализује са недељним фондом часова од 3 часа предавања то значи да ће студент провести 45 сати на настави (3 часа недељно x 15 недеља у семестру), док ће преосталих 115 сата провести у осталим активностима (читању литературе, изради самосталних пројеката и презентација, изради домаћих задатака и др.). Говорећи о обиму литературе, у наведеном случају оптерећење студента за 115 сати учења ван наставе не би смело да пређе литературу обима већег од 690 страница с обзиром на усклађеност са европским стандардом према коме један сат рада не сме прећи више од 6 страница литературе (115x6=690). Процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет су редовне провере квалитета и остварује се путем праћења и прикупљања повратних информација од студената како кроз континуирану евалуацију која се спроводи два пута годишње, тако и кроз непосредну комуникацију и повратну информацију коју студенти пружају у процесу наставе.

Са циљем да изврши контролу радног оптерећења студената, Центар за унапређење

квалитета у сарадњи са Већима свих департмана Филозофског факултета током 2018. године приступило је дубинској анализи радног оптерећења студената у односу на ЕСПБ бодове које носи сваки појединачни предмет из студијских програма. Прво, вршена је квантитативна процена оптерећења студената анализирањем силабуса и друго, анализирани су резултати анкетања студената на питања о радном оптерећењу. Прва анализа подразумевала је квантитативно представљено радно оптерећење студената неопходно за постизање очекиваних исхода учења а које обухвата време проведено на настави, у самосталном раду и другим предвиђеним активностима упоређено са оквиром задатим кроз број ЕСПБ за дати предмет.

Што се тиче перцепције садашњих актуелних студената, важно је споменути да је академске 2016/17. године измењен упитник који се користи у процесу студентске евалуације како би се прилагодио упитнику предложеном од стране Центра за унапређивање квалитета Универзитета у Нишу, и како би се анкете спроводиле електронским путем ради економичности и брзине прикупљања и обраде података. Добра допуна овим електронским анкетама могла би бити и мини истраживања Центра за унапређење квалитета и департмана којима би примарни циљ био утврђивање очекивања студената у односу на наставне предмете, те да ли разлике у очекивањима утичу на перцепцију квалитета предмета. Ако се томе придодају и већ наведена потенцијална испитивања усмерена ка послодавцима и дипломираним студентима који су већ у радном односу, добиле би се обухватније и темељније информације о потреби и могућностима унапређења квалитета студијског програма.

Квантитативни индикатори квалитета студијског програма ДАС филологије одређују се и на бази података из службене евиденције. Годишњи извештај који доставља Служба за наставу и студентска питања обухвата податке о укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године унутар акредитованих студијских програма, те просечно трајање студија у претходне три школске године ([Прилог 4.1](#)).

Један од индикатора квалитета студената је и онај који се односи на мобилност студената, њихов боравак на страним високошколским установама и боравак страних студената на факултету. У том погледу незаобилазно је учешће Филозофског факултета на Еразмус+ пројектима, али и пројектима које финансира DAAD, а у оквиру којих су студенти ДАС филологије боравили на универзитетима у иностранству. У периоду од 2015. до 2020. број студената ДАС филологије који је боравио на партнерским универзитетима износи 6 (Еразмус+ 3 и DAAD 3). У том смислу се потврђује да су међународни пројекти у којима је Филозофски факултет учесник, партнер, иницијатор или реализатор највећи извор студентске мобилности.

За критеријум напредовања и квалитета студената добро је сагледати и њихову пролазност на испитима. Заправо, у оквир анализе свакако треба узети појединачне индикаторе попут дужине студирања, просечне оцене дипломираних студената и просечне оцене студената на испитима. На пример, према подацима стручне службе за школску 2016/2017. годину просечно трајање студирања износило је на докторским академским студијама 7.25-6.4-7. Наиме, може се закључити да предвиђено трајање ДАС од 3 године није довољно да се студенти озбиљно посвете изради тезе, што заправо говори у прилог озбиљној посвећености кандидата на дизајнирању своје дисертације као и временском трајању процедура како формалних тако и правних кроз које је неопходно да прође кандидат од момента пријављивања теме, њеног одобравања, изради те предаји и одбрани. Значајне информације нуде и подаци о напредовању студената које пружа Стручна служба факултета а који се тичу стопе успешности студената ([Табела 8.2](#)). Такође, анализом је добро обухватити други индикатор успеха ученика – просечну оцену дипломираних студената у току студија, која је на ДАС филологије висока. Поред горе споменутог високог квалитета самих студената, ови подаци говоре и о постојаности, стабилности и добро успостављеној пракси оцењивања наставника, сагласно квалитету студената.

Филозофски факултет у Нишу има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија. Системом обезбеђења квалитета установе прописано је периодично разматрање и процењивање како структуре, тако и садржаја и исхода студијског програма. Ове поступке спровode Већа департмана и Комисија за унапређења квалитета Филозофског

факултета. Основни оријентир процене чине Стандарди прописани од стране Националног савета за високо образовање. Анализа и евалуација квалитета студијског програма ДАС филологије у овом циклусу самовредновања обухватила је неколико аспеката:

(1) усаглашеност структуре, садржаја и исхода студијског програма са званично утврђеним стандардима за акредитацију Националног савета; доступност и јавност информација о структури, садржају, циљевима и исходима студијског програма;

(2) усаглашеност исхода учења са предметима унутар студијског програма у погледу компетенција и квалификација које студенти стичу завршетком студијског програма; спецификовање начина евалуације знања и вештина студената у складу са описаним исходима учења;

(3) усаглашеност структуре ЕСПБ бодова и реалног радног оптерећења студената;

(4) успешност и напредовање студената; квалитет студената; услови за упис нових студената и квалитет нових студената; и

(5) могућност даљег школовања и запошљавање свршених студената.

Горенаведени аспекти квалитета студијског програма процењени су на основу анализа информација и података прикупљених из евиденције стручних служби Факултета, извештаја стручних тела и органа Факултета, и спроведених анкетирања студената и свршених студената. Саму анализу и процену обавили су наставници у стручним органима факултета, већа Департмана за србистику, Департмана за англистику, Департмана за руски језик и књижевност, Департмана за француски језик и Центар за стране језике који заједнички реализују студијски програм и Комисија за унапређење квалитета. Учешће студената у осигурању и процени квалитета студијског програма остварено је на основу њиховог чланства у Комисији за унапређење квалитета, односно самом Центру за унапређење квалитета али и осталим телима осигурања квалитета. Поред тога, студенти обављају и неке активности које се тичу квалитета студијског програма у оквиру активности Студентског парламента, као што су на пример анализирање ефикасности студирања, подстицање научноистраживачког рада, разматрање и предлагање мера за унапређења квалитета и др.

Осим тога, одржава се стална комуникација са бившим студентима преко личних контаката са наставницима, траже се од њих повратне информације које су потребне за унапређење студијског програма. План је да се у будућности са Центром за квалитет осмисли или креира анкета која би се дистрибуирала бившим студентима ДАС филологије са којима постоје контакти у циљу добијања повратних информација о предностима и недостацима програма по коме су завршили студије ДАС филологије. Кроз мрежу наставника и стручних сарадника и мрежу школа и других васпитно-образовних установа са којима Филозофски факултет има успешну сарадњу константно се добијају повратне информације о њиховом задовољству компетентношћу и квалификацијама наших бивших студената и њихових запосленик, волонтера, асистената, помоћника. Информације које се са њима размењују значајне су за све стране. У овом процесу се не користе анкете, јер су установе са којима Филозофски факултет сарађује већ затрпане захтевима за истраживањима и спровођењем анкета код актуелних студената те у том погледу више се информације добијају на различитим стручним састанцима, удружењима, стручним посетама, чак и међусобним личним разговорима.

Мере и поступци спровођења контроле студијског програма се врше кроз: евалуирање студената на почетку сваког семестра а које је у надлежности Центра за унапређење квалитета у коме значајну улогу играју представници студентског Парламента, као и кроз примену *Правилника о докторским академским студијама* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/71-pravilnik-das>) и *Правилника о условима наставка студирања у складу са Законом о високом образовању* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/91-pravilnik-nastavak-studija>).

О континуираном раду на обезбеђивању квалитета студијског програма ДАС филологије говоре и интерни пројекти Филозофског факултета у Нишу који се спроводе од 2018. године унутар Департмана за србистику, Департмана за англистику, Департмана за руски језик и књижевност, Департмана за француски језик и књижевност и Центра за стране језике. Интерни

пројекти су углавном оријентисани на прикупљање информација од студената о квалитету актуелних студијских програма, прикупљања информација о реалном, тренутном стању, објективној процени њиховог реалног оптерећења, али и њихових ставова о могућностима иновирања програма студија. Факултет сарађује са националном службом за запошљавање, те према подацима из националне службе о недостатку дипломираних, мастер филолога и доктора филолошких наука увидела се потреба за креирањем нових програма међу којима су и ДАС филологије. На основу података добијених од самих послодаваца о њиховим потребама дате су основне смернице за увођење нових наставних предмета путем којих ће се студенти опремити вештинама неопходним послодавцима. Такође, потребе Факултета за квалитетним и младим наставним кадром у области филолошких наука све су интензивније те је управо због тога квалитет ДАС филологије предуслов квалитета свршених студената. Осим тога, Факултет је своје будуће активности усмерио ка директном умрежавању са различитим привредним субјектима и организацијама који, свако из свог угла и врсте делатности, изражава потребу за квалификованим стручним кадром. У случају филолошких наука то су Француски културни центар, Амерички куток, Британски савет, амбасаде, књижевна друштва, издавачка друштва и др. И поред тога, установа се труди да развије што чвршћу мрежу сарадника (међу којима су и свршени студенти ДАС филологије) како би своје будуће активности на испитивању потреба струке а у циљу усаглашавања студијског програма и исхода учења према компетенцијама неопходним струци и области студија у савремено доба још више развила. С тим у вези, чланови Департмана за србистику, Департмана за англистику, Департмана за руски језик и књижевност, Департмана за француски језик и књижевност и Центра за стране језике своја тренутна ангажовања усмерили су ка изради плана умрежавања дипломираних студената и праћења њиховог напредовања.

Све неопходне информације о студијском програму ДАС филологије јавно су и транспарентно постављене. Поред електронске и штампане верзије Информатора, јавна доступност информација о ДАС филологије пружена је и путем званичног сајта Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/doktorske/filologija>). Осим тога, Филозофски факултет у Нишу од сада има и верзију свог сајта на енглеском језику, па су информације о ДАС филологије доступне и на енглеском језику (<https://intl.filfak.ni.ac.rs/en/study-programmes-and-course-catalogue/doctoral-academic-studies/doctoral-academic-studies-of-philology>). У циљу упознавања шире јавности и будућих студената са бројним програмима међу којима су и ДАС филологије које се спроводе на ФФ у Нишу, наставници и сарадници овог студијског програма интензивно учествују сваке године у низу промотивних активности директним или виртуелним путем. Такође, промотивне активности наших наставника и сарадника имају за превасходни циљ популаризацију науке, посебно филолошких наука.

Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе по завршетку ДАС филологије су дефинисани и доступни јавности и у штампаној и у електронској форми, и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом студијског програма. Поред јасно дефинисаних услова и спецификованих поступака за упис и завршетак ДАС наведени су и услови за стицање звања доктор филолошких наука, као и стицање дипломе на овом нивоу образовања. У том смислу добро је поред већ споменутог [Правилника о докторским академским студијама](#) навести и: [Правилник о рангирању студената на основним и докторским академским студијама](#) бр.311/1-2-01 од 11.10.2017., [Правилник о полагању пријемног испита и упису кандидата](#) бр. 286/1-6-01 од 3.10.2018. и [Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације](#) бр. 8/16-01-005/18-014 од 4.06.2018.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
* Циљеви студијског програма усклађени су са исходима учења +++	* Недовољно је повратних информација из праксе о свршеним студентима и њиховим

- * Методе наставе оријентисане су ка остваривању исхода учења +++
- * ЕСПБ оптерећење усклађено је са активностима учења нужним за достизање жељених исхода +++
- * Расподела обавезних и изборних предмета на студијском програму усклађена је са радним оптерећењем студената и оно не прелази максимални оквир +++
- * Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода учења +++
- * Успостављена је међусобна усаглашеност исхода учења и компетенција свршених студената на бази дескриптора квалификација +++
- * Обезбеђени су адекватни поступци праћења квалитета студијског програма +++
- * Омогућена је висока способност функционалне интеграције знања и вештина +++
- * Обезбеђено је континуирано осавремењивање студијског програма +++
- * Висока заинтересованост кандидата за студијски програм ++
- * Обезбеђена је потпуна доступност информација о завршном раду +++
- * Сва усвојена документа о студијском програму присутна су на званичној страници факултета +++

компетенцијама +++

- * Недовољно анкетирање послодаваца чији су запослени завршили ДАС филологије на Филозофском факултету у Нишу ++
- * Потребно је додатно развијање програма мобилности студената филолошких наука ++
- * Студијски програм ДАС филологије ретко уписују кандидати из иностранства и региона ++
- * Демотивисаност студената да конкуришу за програме размене студената услед недостатка финансијских средстава +++

Могућности

- * Додатно умрежавање са професионалним/ стручним удружењима, амбасадама и сл. ++
- * Сарадња са бившим студентима ДАС филологије ради праћења њиховог професионалног развоја ++
- * Праћење индивидуалних активности наставника на пољу унапређења квалитета наставе +++
- * Усагласити будуће промене у оквиру студијског програма са ставовима свршених студената и послодаваца ++
- * Додатно укључивање у програме мобилности студената како би ДАС филологије биле атрактиван студентима региона и из иностранства +++

Опасности

- * Економска криза и неадекватна материјална ситуација ограничавају избор студијског програма сходно финансијској ситуацији мање према атрактивности и квалитету +++
- * Изостајање адекватне финансијске подршке од стране државе за одређене активности које иду уз мобилност студената +++
- * Недовољна мотивисаност редовних и дипломираних студената да искажу своја мишљења о квалитету студијског програма ++
- * Недовољна мотивисаност послодаваца да искажу своја мишљења о компетенцијама дипломираних студената ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

На темељу анализе студијског програма ДАС филологије, урађене сходно утврђеном Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, може се констатовати да он испуњава Стандард 4.

Студијски програм ДАС филологије настао је као резултат сталног критичког

преиспитивања наставних програма у области националне и страних филологија на нивоу основних и мастер студија на Филозофском факултету у Нишу са циљем да се достигне највиши ниво квалитета ДАС филологије и компетенција свршених студената. Међутим, овај програм може и даље се развија и то на следећи начин: (1) Обезбеђивање услова за прикупљање повратних информација од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих стручних организација и удружења о компетентности свршених студената, (2) Усавршавање квалитета наставе прикупљањем и уважавањем мишљења послодаваца и студената, (3) Унапређивање мобилности студената јачањем постојећих сарадњи и уговарањем нових партнерских односа, (4) Унапређење постојећих програма како би били атрактивни студентима из региона и других страних високошколских установа, (6) Успостављање програма сарадње са релевантним телима у државној управи како би се прошириле могућности стипендирања студената на ДАС филологије, (7) Подстицање редовних и дипломираних студената да искажу своја мишљења о квалитету ДАС филологије и тако узму активно учешће у унапређивању квалитета тог студијског програма.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Квалитет наставног процеса на студијском програму ДАС Филологије обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање практичних примера у наставу, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера за евентуално побољшавање наставног процеса. Наставници током извођења наставе поступају професионално и имају коректан однос према студентима. Настава је конципирана тако да подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

С обзиром на то да се већина наставних предмета понуђених на ДАС филологије реализује са по 3 часа недељно, јасно је да се стварају прилике наставницима да унутар ова 3 часа заправо осмисле интерактивна предавања у којима ће веће учешће узети докторанди. Кроз овај вид наставе свакако се утиче на обезбеђивање што вишег нивоа самосталности и независности посебно кроз инструзање семинарских радова, подршку аутономним истраживањима докторанада те и кроз менторисање самосталних или коауторских радова у припреми за публикавање. Кроз предавања наставници иницирају стваралачко мишљење и креативност те и већ поменути самосталност за примену стечених знања. Планом сваког појединачног предмета односно детаљном спецификацијом предвиђени су начини оцењивања и наставне методе усклађене предвиђеним садржајима којих се сваки наставник ангажован на овом студијском програму придржава и пре почетка семестра у коме се изучава сваки конкретан предмет предочава докторандима. У плану сваког појединачног предмета наведени су начини оцењивања као и наставне методе, примерене садржајима предмета.

Сам квалитет наставног процеса на ДАС Филологије регулисан је Статутом, одговарајућим правилницима и пратећом Стратегијом обезбеђења квалитета наставе. Како се основни сегменти обезбеђивања квалитета наставног процеса тичу саме организације и реализације наставе, методе њеног извођења, оцењивања студената на испиту, те професионалности и етичности наставника у раду, ови сегменти под сталном су контролом и праћењем. (<https://drive.google.com/drive/folders/1zCSM8eVhnINT6hIN-BCtry1UgwFOEfdw>).

На ДАС Филологије настава се изводи према унапред утврђеном распореду, који се на нивоу Факултета за све студијске програме усваја на Наставно-научном већу. Важно је напоменути да се почетком сваког семестра приликом израде плана одвијања наставе и планирања распореда часова, поред осталог, узимају у обзир и потребе самих докторанада. Приликом креирања распореда часова по правилу морају се испоштовати одређени критеријуми: број часова у току радног дана и радне недеље, усклађеност распореда часова са бројем студената по групама и рационално коришћење кадровских, материјално-техничких и просторних капацитета Факултета. Распоред часова се јавно објављује на Интернет страници факултета (<https://studenti.filfak.ni.ac.rs/nastava/raspored-casova>) и на огласним таблама специјално намењеним студентима виших нивоа студија, те су студенти и пре самог почетка семестра већ упознати са терминима одржавања наставе из свих предмета на ДАС филологије. Сви наставници ангажовани на студијском програму своју доступност за консултативни рад са студентима званично објављују на вратима својих кабинета, као и на сајту факултета преко линкова за наставно особље на појединачним департманима (на пример, <https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/anglistika/item/205-tatjana-paunovic>, <https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/francuski/item/841-nikola-bjelic>).

Годишњи распоред полагања испита се сачињава и објављује на интернет презентацији Факултета (<https://studenti.filfak.ni.ac.rs/ispiti/rasporedi>) и огласним таблама, на почетку академске године. Евентуалне измене у распореду полагања испита врше се на основу одобрења продекана

за наставу и уз поштовање принципа померања испита унапред (на каснији термин), о чему се студенти благовремено обавештавају. Обавезе наставника у наставном процесу на ДАС дефинисане су Правилником о докторским академским студијама који је доступан на интернет страници Факултета преко линка (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/category/4-pravilnici>). Као што је већ изнад споменуто, наставници који учествују у реализацији наставе теже да обезбеде висок ниво интерактивности коју пружају не само кроз теоријску наставу, већ и иницирањем самосталног истраживачког рада, али исто тако и иницирањем активне улоге докторанада и њиховим субјекатским позиционирањем у наставном процесу. Између осталог, докторандима који показују посебне афинитете према наставном раду пружају су прилике да се повремено и сами укључе у реализацију предавања.

Силабусима појединачних предмета на ДАС Филологије предвиђене су различите интерактивне и практичне активности студената као што су: припреме и реализација презентација, семинарски радови, израда пројеката, писање и објављивање самосталних научних радова, самостални истраживачки рад и слично. Осим обавезности коју ове активности имају, за висок ниво мотивисаности студената за интеракцију у настави и израду ових задатака велики значај има и чињеница да ове активности као предиспитне обавезе често носе и одређени број поена. Интерактивност наставе, креативност и стваралаштво студената и њихово осамостаљивање у креирању и примени стечених знања обезбеђује се и разноврсним методичким поступцима и видовима интерактивне наставе који су сходно специфичностима наставних предмета предвиђени силабусима. Ово посебно важи за ДАС филологије будући да се ради о будућим професорима филолошких предмета.

Садржај курикулума предмета, као и наставне методе, одговарају постизању циљева студијског програма и исхода учења, што је верификовано процесом успешне акредитације. Курикулум Докторских академских студија Филологије за стицање трећег степена високог образовања и стручног назива Доктор филологије, организован је у виду трогодишњих студија (трају 3 године, 6 семестара, 60 ЕСПБ по студијској години, укупно 180 ЕСПБ). Свака студијска година организована је у два семестра. У курикулуму је дата листа обавезних и изборних предмета по семестрима, недељни фонд часова активне наставе и број ЕСПБ бодова сваког предмета. Студијски програм има укупно 6 предмета, који су сви изборни, и бирају се из понуђених блокова у зависности од области коју студент бира (англистика, романистика, србистика, германистика, русистика), као и од модула (лингвистика, наука о књижевности, дидактика). Сви предмети су једносеместрални. Осим тога, студенти као обавезне имају следеће наставне предмете: Израда нацрта докторске дисертације (први и други семестар), Истраживање за докторску дисертацију 1 (трећи и четврти семестар), Истраживање за докторску дисертацију 2 (пети и шести семестар), као и обавезни предмет: Израда докторске дисертације, чијом се одбраном завршавају ДАС Филологије и стиче звање Доктора филологије. Таква расподела часова и броја кредита добро је усклађена са стратешким циљевима и праксом високог образовања.

Када је реч о наставном процесу, на првом часу студенти се упознају са основним подацима о предмету: назив и статус предмета, година, број ЕСПБ бодова, са садржајем и структуром предмета, са циљевима и исходима предмета, са планом и распоредом извођења наставе, са начином оцењивања на предмету, предиспитним и испитним обавезама, са уџбеницима, односно обавезном и допунском литературом, као и са подацима о наставницима који учествују у извођењу предмета. Наставници имају коректан однос са студентима, професионални су и одговорни, те наставу карактерише међусобно уважавање и сарадња. Студентском евалуацијом наставе, наставници добијају повратне информације о раду. Само спровођење акредитованих планова наставе, планова рада појединачних наставних предмета, квалитет наставног процеса и усклађеност остваривања наставе са плановима рада континуирано и систематски се прати од стране надлежних инстанци на Филозофском факултету, и то путем студентске евалуације, односно редовног анкетаирања студената ([Прилог 5.1.](#)), које се обавља након сваког завршеног семестра. Извештаје о резултатима анкетаирања, Комисија за унапређење квалитета доставља на разматрање декану, продеканима, оцењиваним наставницима и

сарадницима појединачно и већима департмана и Центра за стране језике. Стратегијом обезбеђења квалитета предвиђено је да се слабе оцене у било ком сегменту наставног рада или пак жалбе студената детаљно размотре, а наставници задужени за извођење наставе на предметима који нису добили примерене оцене позивају се на разговор од стране Управе факултета како би се на адекватан начин уклонили идентификовани пропусти, недостаци и одређена ограничења, али и заједнички радило на побољшању квалитета наставе у сваком погледу и сваком сегменту на корист студената и самих наставника. У посебним случајевима, када за то постоји потреба или одговарајућа процена Комисија за унапређење квалитета може осмислити адекватне корективне мере за које се сматра да би помогле редукцији и елиминацији утврђених слабости или пак „наставних аномалија“ (упућивање на усавршавање, опсервације часова, организовање педагошко-психолошких и дидактичких програма обучавања, и сл.).

Студијски програм ДАС Филологије реализују наставници Филозофског факултета, превасходно са филолошких департмана, а поједине општеобразовне предмете и наставници са других департмана Филозофског факултета у Нишу (Центар за стране језике, Департман за филозофију).

Интерактивна настава, развијање и подстицање кооперативности, развијање и подстицање аутономије студената, развијање и подстицање критичког мишљења неке су од важних карактеристика наставе. Будући да се на ДАС Филологије уписује мањи број докторанада, то су опције за организовање и реализацију интерактивних облика рада по саме наставнике умногоме веће него у групама које броје много већи број студената. Између осталог, израженији су и изгледи да сваки наставник добро упозна сваког докторанда понаособ, његово темпо напредовања, интересовања, потенцијале, посебности, афинитете, те и постигнуће у реализацији постављених циљева, задатака па и захтева од стране самих наставника, и исхода овог студијског програма. Садржаји курикулума студијских програма који се реализују на ДАС Филологије на Филозофском факултету одговарају постизању дефинисаних циљева и исхода студијског програма. Наставне методе које се примењују у складу су са природом предмета унутар курикулума, његовим циљевима и исходом. Тако, на пример, у групи општеобразовних предмета преовладавају текст метода и метода анализе. Као илустративан пример може послужити курикулум за предмет Преглед савремених књижевних теорија.

Студијски програм/студијски програми: Докторске академске студије филологије

Врста и ниво студија: Докторске академске студије

Назив предмета: Преглед савремених књижевних теорија

Наставник или наставници (презиме, средње слово име): Милосављевић Милић М. Снежана

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 8

Услов: Услов за полагање предмета: положен испит Преглед књижевних теорија.

Циљ предмета Стицање знања о карактеристикама књижевнонаучних истраживања од средине 20. века до данас. Спознаја плурализма методолошких истраживања, њихових међусобних веза и интердисциплинарности савремених књижевних теорија.

Исход предмета Студент је способан да проблемски и критички приступа методолошким аспектима тумачења књижевног дела. Уме да примени у тумачењу књижевних дела методолошка начела руског формализма, структуралистичке критике, критике читалачког одговора, семиотичког приступа, наратологије, новореторичког приступа и постструктуралистичке критике. Познаје репрезентативне текстове савремених теоретичара из домена постколонијалне критике, новог историзма и културног материјализма. У стању је да на креативан и критички начин просуђује о књижевнонаучном дискурсу у коме су заступљена методолошка начела која су у програму курса обухваћена.

Садржај предмета Руски формализам (Борис Ејхенбаум, Виктор Шкловски, Јуриј Тињанов); Структуралистичка критика (Ролан Барт, Цветан Тодоров, Жерар Женет); Критика

читалачког одговора (Волфганг Изер, Стенли Фиш, Мајкл Рифатер); Семиотички приступ (Јан Мукаржовски, Борис Успенски, Јуриј М. Лотман, Умберто Еко); Наратологија (Жерар Женет, Сејмур Четмен, Дејвид Херман, Џералд Принс), Новореторички приступ (Џејмс Фелан, Питер Рабинович); Постструктуралистичка критика (постколонијална критика, нови историзам, културни материјализам, феминистичке и родне теорије, психоаналитичка критика: Жак Дерида, Пол де Ман, Мишел Фуко, Едвард Саид, Стивен Гринблат, Ален Синфилд, Џудит Батлер, Жак Лакан).

Препоручена литература А. Бужињска, М. П. Марковски, *Књижевне теорије XX века*, Београд, 2009, Ролан Барт, *Књижевност, митологија, семиологија*, Београд, 1971, Жерар Женет, *Фигуре*, Београд, 1985, Ј. М. Лотман, *Структура уметничког текста*, Београд, 1976, Новица Петковић, *Од формализма ка семиотици*, Београд, 1974, Владимир Бити, *Појмовник савремене књижевне теорије*, 1997, *Савремена теорија приповиједања*, ур. В. Бити, Загреб, 1992, Jane M. Tompkins, (ur), *Reader Response Criticism*, Johns Hopkins University Press 1980, Зденко Лешић, *Постструктуралистичка читанка*, Сарајево. 2003, Мишел Фуко, *Поредак дискурса*, Лозница, 2007, James Phelan, *Narrative as Rhetoric*, Ohio State University Press, 1996, Часопис „Домети“, 108-111, 2002, Најал Луси, *Постмодернистичка теорија књижевности*, Нови Сад, 1999, Кристофер Норис, *Деконструкција*, Београд, 1982, часопис „Genero“, бр. 6-7, 2005.

Број часова активне наставе

Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови
3				

Методе извођења наставе

Монолошка, дијалошка, консултативна.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Семинарски рад	50	усмени испит	50

Јавност и транспарентност, као и благовремена доступност информација обезбеђена је и у погледу плана рада у оквиру свих појединачних предмета. Силабуси свих наставних предмета доступни су на сајту Филозофског факултета преко линкова појединачних студијских програма, и то у Google drive формату, тако да се редовно ажурирају (нпр.

https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1PU1rabWYfR98_SN3laLJE14jBIVphJYL).

Претходна табела показује да су садржаји наставног предмета усаглашени са циљевима предмета и исходима учења, јасно су представљене предиспитне и испитне активности, број ЕСПБ, препоручена литература, те да је успостављена избалансирана пропорција свих активности. Методе извођења наставе и начин оцењивања знања кроз предиспитне обавезе и завршни испит, такође су усклађени са дефинисаним циљевима предмета и исходима учења.

Годишњим извештајима о раду Факултет документује све активности за одређену годину, те подстиче професионално усавршавање и стицање активних компетенција запослених на Факултету. Наставници Филозофског факултета у Нишу активно учествују на стручним семинарима, научним скуповима, округлим столовима и осталим видовима научно-стручног усавршавања. Само у последњих годину дана наставници ангажовани на ДАС филологије континуирано су радили на свом професионалном усавршавању и развијању нових и унапређивању већ стечених компетенција (на пример одржавањем предавања по позиву или учешћем у програмима мобилности са страним универзитетима: Весна Лопичић: Staff Mobility For Teaching, Opole, Poland, 14-18/01/2019; BUA 2019 Conference, Aristotle University Research Dissemination Centre, Thessaloniki, April 16-18 2019; Staff Mobility For Training, 20-24/05/2019, The International University of Logistics and Transport in Wroclaw; The Serbian-Bavarian Higher Education Day, 22-26. септембар 2019, Бамберг; Erasmus+ Contact Seminar with the Western Balkans, 24. и 25. октобар 2019, Тирана; Биљана Мишић Илић: The Serbian-Bavarian Higher Education Day, 22-26. септембар 2019, organized by BAYHOST and the University of Bamberg; Western Balkans Alumni

Association, 1st General Assembly, 15–16. mart 2019, Tirana; Владан Павловић: Наставничка мобилност на Универзитету Сарске области у Сарбрикену, Немачка, у оквиру програма Еразмус+, 23–30.6.2019; Учесће на скупу Српско-баварски дани високог образовања, Универзитет Ото-Фридрих у Бамбергу, Немачка, 20–27.9.2019; Студијски боравак на Универзитету у Олборгу, кампус у Копенхагену (Данска), у оквиру Еразмус пројекта МИЛЕТУС; Похађање тренинга посвећеног учењу заснованом на решавању проблема, 2–5.6.2019; Михаило Антовић: предавања по позиву на Масариковом универзитету у Брну, Чешка Република, октобар 2019; Иван Јовановић: 24-30. новембра 2019. године боравио је на Универзитету Артоа у Арасу (Француска) у оквиру међународног програма мобилности Еразмус+; Никола Бјелић: боравак на Универзитету Артоа у Арасу (Француска), у оквиру међународног програма наставничке мобилности ERASMUS+ MIC (STA), 11–16.3.2019).

Продекан за наставу и Комисија за унапређење квалитета у сарадњи са шефом Службе за наставу и студентска питања континуирано и систематски прате реализацију наставе студијског програма ДАС Филологије Филозофског факултета те воде рачуна о правовременој доступности информација на сајту Факултета (<http://www.filfak.ni.ac.rs/>) а у случају потребе предузимају се адекватне корективне мере. Квалитет наставе систематски се проверава кроз редовну евалуацију педагошког рада наставника. Поступак анкетирања спроводи Центар за унапређење квалитета уз помоћ Рачунарког центра и Студентског парламента.

SWOT анализа елемената стандарда 5

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Наставници који учествују у извођењу наставе на ДАС филологије су изузетно компетентни за наставу коју изводе у погледу научно-стручних квалификација +++ * Наставници се континуирано усавршавају учествујући на стручним семинарима, научним скуповима, округлим столовима, промоцијама и осталим облицима усавршавања +++ * Наставни процес одликује интерактивност, кооперативност наставника и докторанада, развијање и уважавање критичког мишљења и подстицање аутономије студента +++ * Постоји велико међусобно уважавање и сарадња наставника и докторанада +++ * Постоји велика самосталност у раду и истраживању докторанада +++ * Кроз процес евалуације наставника од стране студената, наставници добијају повратне информације о квалитету сопственог рада, што им омогућује континуирани рад на себи, побољшање и кориговање евентуалних пропуста +++ * Методе наставног рада су у складу са дефинисаним исходима учења ++ * Све релевантне информације које се тичу реализације наставног процеса (распоред 	<ul style="list-style-type: none"> * Недостатак фонолабораторије за рад на филолошким департманима, што би омогућило још интерактивнији приступ настави ++ * Недостатак још већег броја научних, посебно иностраних, часописа и монографија које би омогућиле квалитетнији и бржи рад студентима на самосталним истраживањима и на изради докторске дисертације ++

часова, план и програм рада, термини консултација, распоред испита) објављени су на интернет страници Факултета +++

* Све потребне информације јасне су и прецизне, а доступне су и на огласној табли Факултета и на сајту Факултета +++

* Факултет континуирано и системски прати квалитет наставе и благовремено предузима корективне мере ради његовог унапређења +++

Могућности

* Усавршавање наставника у области педагошких и дидактичко-методичких компетенција +++

* Унапређивање стања у области учења на даљину +++

* Развијање сопствене платформе за учење на даљину +++

* Коришћење нових метода у настави +++

* Опремање учионица савременим средствима за рад ++

* Побољшање сарадње са другим образовним институцијама, институтима и домаћим и иностраним културним центрима, што би неминовно довело и до побољшања квалитета наставног процеса +

* Веће повезивање са универзитетима у иностранству ради ++

Опасности

* Недовољно високе финансије које би омогућиле модернизацију и иновацију наставног процеса и адекватну подршку процесу реформе ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

Иако се може констатовати да Филозофски факултет Универзитета у Нишу испуњава све критеријуме Стандарда 5, ипак ће у наредном периоду ова установа наставити да унапређује систем обезбеђења квалитета, нарочито квалитета наставе, имајући у виду наведене слабости и опасности приказане у SWOT анализи. С тим у вези, могли би се издвојити неки кључни задаци и активности:

* Континуирано праћење и усавршавање наставног процеса.

* Континуирано развијање дидактичко-методичких компетенција наставника.

* Набавка већег броја иностраних научних часописа из области филолошких наука, као и савремених научних монографија како би се студенти боље упознали са савременим методама истраживања у домену филологије.

* Набавка фонолабораторије за потребе студија.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

[Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Наставу на ДАС филологије изводи висококвалитетно и компетентно наставно особље које је наставничка звања стекло за област филолошких наука (србистике, англистике, романистике и русистике). Декан на основу идентификоване потребе за ангажовањем наставног особља заснива радни однос са изабраним учесником јавно расписаног Конкурса за одређено радно место. Изабраним наставницима на ДАС филологије на установи се пружају могућности за перманентно усавршавање, раст и развој, чији се квалитет прати и процењује све време њиховог рада. Говорећи о поступку обезбеђења квалитета наставника и сарадника у смислу научне и стручне, педагошке и персоналне компетентности ангажованих на ДАС филологије, Филозофски факултет се придржава Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета који се базира на задовољавању јасних критеријума: вођења адекватне кадровске политике, прецизног дефинисања и поштовања спецификованих критеријума за избор наставника и сарадника, систематског праћења и подстицања научноистраживачког и стручног рада и развијања и усавршавања корпуса наставничких компетенција (педагошких, психолошких, дидактичких и методичких компетенција).

Како се Филозофски факултет обавезао на постизање високог квалитета наставника и сарадника ангажованих на свим нивоима студија, посебно на докторским академским студијама, то је на себе преузео обавезу пружања адекватне подршке њиховим развојним капацитетима креирањем позитивног и повољног академског окружења и уз одређена финансијска инвестирања да би се њихово усавршавање омогућило. Начини да се то постигне разнолики су, попут: правовременог, транспарентног и савесног информисања о могућностима, повољностима и бенефитима за професионални раст и развој наставника кроз стручно усавршавање (стипендирање, одржавање научних конференција, актуелни конкурси), обезбеђивања квалитетне научне и стручне литературе неопходне за несметано извођење наставе на ДАС филологије, покретања, развијања и ширења кооперације са сродним НИ установама које реализују исте или сродне програме како на националном тако на интернационалном образовном простору; дозволом за одсуствовањем са наставе ради професионалног усавршавања, студијских посета, учешћа на научним и стручним конференцијама, одржавања предавања по позиву или гостујућих предавања у земљи и иностранству, итд.

Поред процене квалитета компетентности наставника и сарадника за наставни рад, значајну улогу у обезбеђивању репрезентативног наставног кадра на ДАС филологије имају и њихови лични квалитети. Ослањајући се на кључне елементе Кодекса професионалне етике Универзитета у Нишу, те и Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Филозофски факултет процењује и персоналне квалитете које поседују Реализатори наставе попут: коректности, праведности и објективности, посебно у оцењивању, кооперативности, подршке и помоћи у раду докторандима, доследности и поштовања договорених правила. Дакле, за студенте докторских студија и њихов даљи рад и напредовање веома је важна и морална страна наставника и сарадника, посебно оних који непосредно прате и усмеравају њихов рад и напредовање кроз целокупне докторске студије. Између осталог, Филозофски факултет очекује од наставника и сарадника да перманентно својим радом, резултатима и својим угледом представљају егземпларе угледа, кредибилитета, популаритета и легитимитета установе у којој раде у не само у академском окружењу већ и ширем социјуму. Евалуација квалитета наставника у домену захтева обухваћених Стандардом 7, заснива се на анализи свих очекиваних аспеката квалитета наставника и сарадника.

Дакле, све наставне активности на студијском програму ДАС филологије изводе компетентни наставници који су испунили услове за избор у тренутна звања и чија се стручност и педагошка способност оцењују приликом самог избора и заснивања радног односа на Филозофском факултету, и периодично, приликом реизбора и избора у виша наставна звања. Пријем у радни однос и распоређивање запослених обављају се у складу са Законом о раду и Законом о високом образовању

Републике Србије, те и другим општим актима Филозофског факултета. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања. Критеријуми за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника предвиђени су Законом о високом образовању, Препорукама Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, Правилником о условима и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу (пречишћен текст, од 28.02.2020.), Правилником о условима, начину и поступку стицања звања у заснивања радног односа сарадника Филозофског факултета и Нишу, Правилником о избору у звања сарадника Филозофског факултета у Нишу (пречишћен текст, од 23.01. 2019.), Правилником о допунском раду наставника и другим релевантним актима. Наведени критеријуми предмет су сталне анализе, мењања као и допуњавања. Ближи услови за избор у звања у пољу друштвено-хуманистичких наука утврђени су Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу и наведеним правилником. Такође, квантификација резултата научног рада за друштвено-хуманистичке науке одређује се сходно одредбама у том тренутку актуелног Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник Републике Србије“, бр.24/2016 и 21/2017).

Јавност и отвореност поступка избора у звање и заснивање радног односа наставника или сарадника чине га доступним и подложним испитивању, праћењу и провери како стручне, тако и шире јавности. Оцењивање научноистраживачке и педагошке активности и компетентности наставника и сарадника представља веома важан елемент процедуре избора. Једнакој пажњи у оцењивању подлежу сва четири аспекта рада наставника – резултати научноистраживачког рада (сходно звању), ангажовање у развоју наставе и делатности Факултета, резултати педагошког рада наставника и резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка на Факултету, све то у складу са индикаторима квалитета који су јасно спецификовани одговарајућим правилницима Универзитета и Факултета. О испуњености услова за избор академска и шира јавност може се информисати увидом у Извештаје којим се наставници и сарадници предлажу за избор у звања, а који су увек доступни (на пр. file:///C:/Users/harmo/Downloads/Izvestaj_komisije_Jasmina_Djordjevic.pdf).

На интернет страници Факултета за ДАС филологије доступни су за јавност сви подаци о наставницима. Научне и стручне квалификације наставника јасно су видљиве у Књизи наставника која представља саставни део ових података. Комплетан списак публикованих референци наставника налази се на профилу сваког наставника на страници Факултета, а до њега се долази линком који води ка апликацији НПАО – Научне публикације и уметничке референце академског особља Универзитета у Нишу (на пр. <https://npao.ni.ac.rs/filozofski-fakultet/1579-jasmina-dordevic>)

У извођење наставе на ДАС филологије на Филозофском факултету тренутно је укључено укупно 13 наставника у звању редовног професора, 13 наставника у звању ванредног професора и 12 наставника у звању доцента ([Прилог 7.1. Списак наставника на ДАС филологије](#)). Број наставника је усклађен како у квантитативном погледу, у смислу бриге о оптерећености наставника, тако и у квалитативном погледу, у смислу њихове научне експертизе и компетенција ([Прилог 7.2. Листа ментора на ДАС филологије](#)).

Између осталог, и укупна старосна структура наставника на ДАС филологије је таква да говори у прилог адекватној заступљености младих наставника који представљају квалитетну подлогу за будући развој Филозофског факултета, а и научни и наставни подмладак. Иако се врши константна измена критеријума за реизбор и избор у виша звања наставника у смислу постављања све већих и комплекснијих захтева наставницима за њихово напредовање, наставници ангажовани на ДАС филологије показују висок ниво мотивисаности за њихово испуњавање и интенцију ка интензивном развоју сопствених научних капацитета и тежњи ка постизању изврности у раду.

Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачке и стручне активности наставника и сарадника врши се редовно у поступцима њиховог избора у звања, где се, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета и Универзитета, посебно вреднују резултати научног и истраживачког рада наставника. Обавеза је свих наставника да на крају године поднесу извештаје о научном и стручном усавршавању и кроз те извештаје се додатно прати и оцењује квалитет њиховог рада.

Наставници ДАС филологије дају свој допринос и у погледу стручног усавршавања наставника. Примера ради, само током 2019. године наставници и сарадници укључени у реализацију програма ДАС филологије били су или иницијатори, или учесници, или реализатори различитих програма усавршавања наставника и држали предавања по позиву :

- **Проф. др Душан Стаменковић** – *A Diachronic Approach to the Study of Video Game Screens' Multimodality*, Стаменковић
- **Проф. др Михаило Антовић** – *Language, mind, and human nature: An introduction to linguistics in cognitive science*
- **Доц. др Александра Јанић** – Творбене и семантичке карактеристике изведених придева на - (љ)ив у савременом српском језику
- **Проф. др Снежана Милосављевић Милић** – Когнитивна наратологија
- **Проф. др Данијела Поповић Николић** – *Прилози Тихомира Р. Ђорђевића у часопису Anthropophyteia Фридриха С. Крауса*
- **Проф. др Данијела Поповић Николић** – *Време и простор демонолошких предања*
- **Проф. др Иван Јовановић** – *Статус опсцене лексике у француском језику*
- **Проф. др Јасмина Ђорђевић** – *Настава страног језика у великим групама - изазови и решења.*

Детаљније информације о наведеним предавањима по позиву могу се наћи у прилогу 7.3. ([Прилог 7.3. Предавања по позиву наставника на ДАС филологије](#)).

У циљу надоградње и развијања сопствене педагошке и дидактичко-методичке компетентности, наставници ДАС филологије похађали су разноврсне курсеве, радионице, округле столове, трибине, предавања и друге видове обука организованих унутар Факултета и Универзитета или других институција са којима Факултет и његови запослени сарађују. Циљ тих активности увек је унапређење интеракције са студентима током наставног процеса и током ваннаставних активности, базирано на додатним стручним алатима које наставници стичу током континуираног усавршавања:

- **Проф. др Иван Јовановић** – Семинар: *Comment examiner en DELF scolaire ? Comment obtenir une habilitation DELF?*
- **Доц. др Никола Бјелић** – Студијски боравак у оквиру Еразмус+
- **Проф. др Биљана Мишић Илић, проф. др Милена Каличанин и проф. др Јасмина Ђорђевић** – Едукативни семинар Тренинг тренера: *English as a Medium of Instruction*
- **Михаило Антовић** – Едукативни семинар: *Current Trends in Cognitive Sciences IV*
- **Татјана Трајковић** – Курс из области статистике
- **Татјана Трајковић** – Дводневни семинар: *Current Trends in Cognitive Sciences IV*
- **Бранимир Станковић** – Дводневни семинар: *Current Trends in Cognitive Sciences IV*
- **Александра Јанић** – Обука за држање наставе на енглеском језику страним студентима
- **Александра Јанић** – Дводневни семинар: *Current Trends in Cognitive Sciences IV*
- **Јелена Стошић** – Дводневни семинар: *Current Trends in Cognitive Sciences IV*
- **Кристина Митић** – Радионица: ORCID/id, креирање налога
- **Снежана Божић** – Радионица: Медијске писмености и филмске писмености
- **Душан Миленковић** – Боравак на Универзитету у Љубљани преко СЕЕРУС програма размене за студенте докторских студија

Детаљније информације о наведеним усавршавањима могу се наћи у прилогу 7.4 ([Прилог 7.4. Стручна усавршавања наставника на ДАС филологије](#)).

Наставници ангажовани на ДАС филологије учествују у бројним међународним и националним пројектима (Комплетан списак доступан је у [Прилогу 7.5. Учешће наставника на пројектима](#)). Од пре две године на Филозофском факултету у Нишу организују се и интерни пројекти које припремају наставници и сарадници на појединачним департманима и у Центру за стране језике. Будући да су ДАС филологије на Филозофском факултету у Нишу заједничке студије свих филолошких департмана и Центра за стране језике, наставници са тих департмана, ангажованих и на ДАС филологије, учествују у тим пројектима. Списак интерних пројеката Филолошких департмана и Центра за стране језике пријављених на почетку школске 2019/2020. године обухвата следеће пројекте:

- **Департман за англистику:** Иновације у настави и истраживања у области англистичке лингвистике и англоамеричке књижевности и културе, руководилац проф. др Михаило Антовић
- **Департман за руски језик и књижевност:** Развој система мотивације за избор и учење руског језика у свим циклусима образовног система на југоистоку Србије, руководилац доц. др Велимир Илић
- **Департман за србистику:** Српски језик некад и сад: лингвистичка истраживања, руководилац проф. др Марина Јањић и Истраживање књижевне прошлости и садашњости на простору југоисточне Србије, руководилац проф. др Горан Максимовић
- **Департман за француски језик и књижевност:** Романистика и словенски језици, књижевности и културе у контакту и дисконтакту, руководилац проф. др Иван Јовановић
- **Центар за стране језике:** Настава страног језика науке и струке: изазови у друштвено-хуманистичким наукама, руководилац проф. др Јасмина Ђорђевић.

Детаљније информације о сваком од наведених пројеката доступне су у [Прилогу 7.5. Учесће наставника на пројектима.](#)

Поступак реизбора или избора у више звање наставника обавезно подразумева и процену педагошких способности. Сагласно прописима и актима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета, посебно се евалуира удео кандидата у развоју наставе и других делатности Факултета, резултати педагошког рада, и резултати постигнути у обезбеђивању и развоју научно-наставног подмлатка. Мишљење Студентског парламента о оцени педагошког рада наставника и сарадника игра важну улогу у евалуацији наставника и представља неизоставни део изборне процедуре. Студенти имају прилику да дају евалуацију педагошког рада наставника и кроз редовно анкетирање које се спроводи на крају сваког семестра. Извештаји о квалитету педагошког рада наставника су јавни и доступни на интернет страници факултета у склопу извештаја о последњем избору. Иако Факултет сматра студентске евалуације изузетно важним, ништа мање важним сматра и остале елементе педагошког рада наставника дефинисане Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета. Сви наставници ДАС филологије ангажовани су у широком спектру ваннаставних активности и у великом броју стручних пројеката и у све то, кад год је могуће и на који год начин је могуће, укључују своје докторанде. Константно раде на развоју и осавремењивању постојећих курсева на ДАС филологије, као и на конципирању и креирању нових предмета који би могли да пруже додатни квалитет компетенцијама докторанада. Докторанди се мотивишу и подстичу да се у што већој мери укључују у сарадњу са међународним организацијама, амбасадама, и иностраним центрима културе, и на тај начин омогућава да будући доктори филологије заврше највиши ниво студија са што више компетенција које ће им користити у даљем раду. Наставници укључени у извођење наставе на ДАС филологије велику пажњу поклањају адекватној размени искустава, идеја и научних ставова на међународном плану, као и успостављању пројеката и програма мобилности како наставника, тако и студената. Током 2019. године мобилности наставника реализоване су преко Еразмус+ програма, којим координира Универзитет у Нишу. Активности од значаја за побољшање квалитета педагошког и научно-истраживачког рада у којима су учествовали наставници са ДАС филологије су: научна и стручна предавања, јавне трибине, округли столови, свечане академије, студијски боравци, предавања по позиву, семинари, стручне конференције, истраживачки и развојни пројекти. Све наведено, а о чему се детаљни подаци могу наћи у Извештају о раду Филозофског факултета за 2019. годину је у великој мери омогућено различитим споразумима и протоколима о сарадњи између Филозофског факултета и различитих професионалних удружења и организација.

Наставницима који изводе наставу на ДАС филологије, као и осталим наставницима и сарадницима, Филозофски факултет омогућава научно и стручно усавршавање, тј. професионалну надградњу кроз финансијска средства која им представљају вредну помоћ и подршку у остваривању тог циља. Програм развоја кадра и финансијско пословање установе у том сегменту обухваћени су Планом рада Факултета који се усваја за сваку годину. Иако обим финансијских средстава често није довољан ни сразмеран потребама како наставника и сарадника за усавршавањем тако и административног и техничког особља, ипак сама чињеница да се чине овакви и слични покушаји Филозофског факултета сагласно могућностима и расположивим ресурсима говори у прилог

вољности, спремности и намере ка оснаживању развојне политике и стратешких планова ове установе.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Наставу изводи изузетно квалитетан и компетентан наставни кадар, у потпуности методички, дидактички и педагошки оспособљен за извођење наставе на докторским студијама. +++ * Избор наставника је у потпуности усаглашен са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање +++ * Постоји систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и обезбеђена је перманентна едукација и усавршавање +++ * Наставни кадар је према броју и квалитету усклађен потребама реализације наставних и научних активности на ДОС филологије +++ * Факултет има дугорочну политику селекције наставничког и истраживачког подмлатка +++ * Веће докторских студија и Комисија за унапређење квалитета уважавају мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника +++ * Заступљена је повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди ++ * Вредновање педагошких и истраживачких способности +++ * Запажени резултати и активности наставника и сарадника у образовним и развојним пројектима међународног карактера +++ * Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника +++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Средства од оснивача која су на располагању наставницима за усавршавање у иностранству су врло ограничена +++ * Критеријуми за менторства и учешће у настави на докторским студијама су превише рестриктивни, а критеријуми за избор у звања наставника се превише често мењају +++ * Објективност студената при процени педагошког рада наставника није загарантована услед сумње у анонимност анкетаирања +
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> * Факултет је отворио могућности наставницима и сарадницима за студијске посете, мобилности и студијска путовања у циљу стручног усавршавања и пројекатске размене са колегама сродних факултета у земљи и Европи ++ * Развијање постојећих облика сарадње и заснивање нових облика сарадње на домаћем и међународном простору +++ * Интензивирање већ успостављене регионалне повезаности Филозофских и Филолошких факултета и проширивање на размену наставника и побољшање квалитета 	<ul style="list-style-type: none"> * Због стриктних критеријума за извођење наставе на докторским студијама, као и забране запошљавања нових кадрова из истих научних области, наставници су преоптерећени држањем наставе на три нивоа студија и другим додатним активностима, што онемогућава њихово адекватно научно и стручно усавршавање ++ * Незадовољавајућа економска ситуација и недовољан прилив средстава од оснивача која би се усмерила ка научном и стручном усавршавању кадрова +++ * Један број наставника у области друштвено-

наставе +++

* Интензивније усавршавање наставника у иностранству +++

хуманистичких наука, због специфичности научне области (каква је на пример српски језик), објективно није у могућности да публикује радове у референтним часописима, посебно оним признатим на светским листама ++

* Немогућност да наставници постигну све што критеријуми за менторства захтевају, онемогућава студенте да пишу докторске дисертације о темама које их највише интересују ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

Иако су захтеви Стандарда 7 у највећој мери испуњени, има места додатним побољшањима, ка којима Факултет треба да усмери своје активности у наредном периоду. Студенти су у својим евалуацијама изразили жељу да им се омогући више простора и више слободе у реализацији креативности и изражавању критичког мишљења. Повећање мобилности, како студената, тако и наставника, може дати значајан допринос повећању квалитета наставе и исхода студија. У циљу оспособљавања што већег броја наставника за држање наставе на докторским студијама филологије и преузимање менторства, Факултет треба да у још већој мери помогне наставницима у спровођењу истраживачког рада, у земљи и иностранству, и још интензивнијем повезивању са колегама и сродним департманима у окружењу и шире. На националном нивоу Факултет треба да се заузме да се научно истраживачки рад у друштвено-хуманистичкој области посматра узимајући у обзир све специфичности те области и да се не изједначава са осталим областима приликом доношења критеријумима о реизборима и изборима у виша звања, а посебно приликом доношења критеријума о томе ко може предавати на докторским студијама и бити ментор. Наставници на ДАС филологије би могли, уз подршку Факултета и осталих наставника из поља друштвено-хуманистичких наука да иницирају допуну Ближих критеријума за избор наставника. Те допуне би омогућиле да се наставницима у пољу друштвено-хуманистичких наука дозволе алтернативе за оне критеријуме које не могу да задовоље. На пример, више радова из нижих категорија за радове у часописима са високим категоријама, две монографије уместо једне, признавање уџбеника у квантитативној евалуацији и сл. Могли би такође да траже допуну критеријума за менторство на ДАС филологије који би омогућили алтернативе за критеријуме које не могу да задовоље (слично као и за избор у звања). Поред тога, било би веома добро да наставници укључени у извођење наставе на ДАС филологије успоставе сарадњу са наставницима на филолошким департманима на другим факултетима у земљи и иностранству како би били уврштени у списак ментора на тим факултетима или били део комисија приликом одбрана докторских дисертација.

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи на (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

На ДАС филологије на Филозофском факултету у Нишу квалитет студената је једно од основних подручја стратешких настојања. Прати се у широком спектру области, које обухватају квалитет нових и свршених студената, успешност и ефикасност студирања, мобилност студената, креативност студената, оспособљеност за самосталан научноистраживачки рад. Најважнији показатељи квалитета, поред успеха студената који се сагледава кроз просечну оцену и дужине трајања студирања, јесу и број студената ангажованих у наставном процесу (демонстратори, сарадници у настави, асистенти), број награђиваних студената, број студената који учествују на научним конференцијама, број студената чији су мастер радови публиковани, број студената који користе стипендије и свакако однос броја дипломираних у односу на број уписаних. Факултет систематски планира и реализује низ активности којима се обезбеђује завидан ниво квалитета у дефинисаним подручјима.

Потенцијалним и уписаним студентима ДАС филологије на Филозофском факултету у Нишу се ради обезбеђивања њиховог квалитета омогућује благовремено и прецизно обавештавање у вези са свим релевантним информацијама и подацима који су повезани са студијским програмом и процесом студирања. На интернет порталу у делу посвећеном ДАС филологије (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/doktorske/filologija>), студенти се могу упознати са структуром студијског програма, са сврхом и циљевима студијског програма, као и са очекиваним компетенцијама које ће стећи у току студирања.

Специфичност ДАС филологије у односу на остале докторске академске студијске програме на Филозофском факултету је да нема пријемног испита. Право уписа у прву годину ДАС филологије стичу само они кандидати који су рангирани у оквиру броја утврђеног конкурсом, који не може бити већи од броја студената одобреног решењем о акредитацији студијског програма. Редослед кандидата за упис на Докторске академске студије дефинисан је *Правилником о докторским академским студијама* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/71-pravilnik-das>).

Критеријуми за рангирање кандидата на ДАС филологије су: успех на претходним нивоима студија, објављени или прихваћени за објављивање научни радови из области докторских академских студија за које кандидат конкурише и усклађеност програма основних и мастер студија са ДАС филологије на Филозофском факултету у Нишу. Кандидати се могу уписати у статусу студента који се финансира из Буџета Републике Србије (статус буџетског студента) или студента који сам финансира студије (статус самофинансирајућег студента), у зависности од укупног броја остварених бодова на ранг-листи и квоте предвиђене за упис кандидата. Наведене информације доступне су и дистрибуирају се путем Информатора за упис на студијске програме свих нивоа студија Филозофског факултета у Нишу (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/osnovne-akademske-studije/informator>).

Као и на претходним нивоима студија, студенти докторских академских студија филологије на Филозофском факултету имају обавезу праћења наставе, са којом се унапред упознају. *Статут Филозофског факултета* у Нишу прописује обавезно присуство и активно учешће студената у свим видовима наставе и на свим нивоима студија. На формирање коначне оцене утиче и активно учествовање у настави кроз одређени број кредита које доноси. Критеријуми и процедуре оцењивања су утврђени унапред и јавно су доступни на интернет страници Факултета у *Правилнику о полагању испита и оцењивању на испиту* (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/82-pravilnik-ispiti-poc>). Обавеза наставника је да се придржава критеријума за оцењивање који морају бити јасни и са којима студенти морају бити унапред упознати, а који су описани у силабусу предмета. Исти стандарди морају бити поштовани и у оцењивању предиспитних обавеза. Осим тога, провере знања током наставе (као

што су колоквијуми и тестови) и на испиту морају бити реализовани у терминима који су унапред одређени и о којима су студенти на време обавештени. Јавност и објективност оцењивања сматрају се аспектом од велике важности, који се реализује кроз право студената на увид у резултате провере знања и право да добију образложење бодовања и оцењивања, а у случају писаних тестова и право на увид у тестове и образложење бодовања одговора на тим тестовима.

На ДАС филологије поклања се изузетна пажња усклађености метода оцењивања са циљевима предмета, садржајима предмета и дефинисаним исходима. Врше се континуиране анализе и велика пажња се поклања и праћењу студентског ангажовања, способности примене знања, критичког приступа знању, самосталности у раду и др. Увидом у силабусе предмета и праћењем параметара пролазности на испитима и ефикасности студирања, врши се континуирано вредновање квалитета оцењивања.

Важан аспект обезбеђивања квалитета представља и праћење и анализа података о понашању наставника током оцењивања. Ти подаци добијају се првенствено из анкета са студентима, које се врше на крају сваког семестра. Инсистира се на професионалном и коректном понашању, које подразумева објективност, етичност и доследност, поштовање и генерално коректан однос према студенту.

Уколико се установи неправилност у дистрибуцији оцена у дужем периоду на неком предмету, Филозофски факултет предузима одговарајуће мере. Подаци о евентуалним неправилностима добијају се из Службе за Докторске студије и анализирају на седницама Радне групе за обезбеђење квалитета наставе у оквиру Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета. Важан извор информација за доношење закључака представља и студентска евалуација. У случају да Комисија за осигурање квалитета наставе утврди да постоје систематски пропусти на неком наставном предмету, на предлог Центра за унапређење и контролу квалитета декан, продекан за наставу или координатор студијског програма у складу са Статутом Филозофског факултета и Правилником о оцењивању, могу применити одговарајуће мере за побољшање квалитета оцењивања на конкретном предмету или код појединих наставника у целини (корекција програма предмета, литературе, услова за полагање испита или односа наставника према студенту).

Драгоцен допринос унапређењу квалитета у области каријерног вођења који је доступан студентима ДАС филологије, пружа Канцеларија за развој каријере и подршку студентима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/kancelarija-za-razvoj-karijere-i-podrsku-studentima>). Поред каријерног вођења, ова Канцеларија врши праћење потреба свих студената и пружање подршке студентима који се суочавају са разноврсним тешкоћама током студирања.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none">* Критеријуми за рангирање студената су јасно дефинисани и поштује се без изузетка +++* Студентске евалуације имају веома задовољавајуће резултате у погледу усклађености метода оцењивања са исходима студијског програма ++* Доступност и редовно ажурирање свих информација на сајту Факултета и огласној табли +++* Увид у процедуре и критеријуми оцењивања кроз правилник и силабусе предмета +++* Центар за унапређење квалитета континуирано врши анализу метода и	<ul style="list-style-type: none">* Немогућност студијских боравака на другим универзитетима за све студенте ++* Немогућност да се задрже као научни подмладак сви студенти који постигну изванредне резултате током студирања ++

критеријума оцењивања по предметима и
предлаже корективне мере за унапређење +++
* Канцеларија за развој каријере и подршку
студентима током целе године стоји на
располагању студентима у погледу каријерног
вођења и решавања било каквих проблема
везаних за студије ++
* Радне групе Центра за унапређивање
квалитета прате и анализирају пролазност
студената по предметима, као и објективност и
принципијелност наставника у процесу
оцењивања ++

Могућности

* Подстицање студената да обезбеде средства
за усавршавање на другим универзитетима
кроз пружање услуга подучавања трећих лица
у току студија ++
* Подизање степена мобилности студената на
међународном нивоу кроз склапање нових
билатералних уговора са иностраним сродним
факултетима ++
* Унапређивање сарадње са институцијама
ради запошљавања успешних студената након
завршених докторских студија, чиме би се
мотивисали студенти да постижу боље
результате ++
* Наставак анализирања пролазности и
оцењивања, како би се тај критеријум задржао
на одговарајућем нивоу ++

Опасности

* Недостатак средстава за потпуно
осавремењивање наставног процеса ++
* Мањак мотивације студената за
усавршавање на другим универзитетима и
учествовање у активностима које нису
обавезне, а унапредиле би их у научно-
стручном раду ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

Наставнике који изводе наставу на ДАС филологије потребно је подстаћи и подржати у укључивању што већег броја студената ДАС филологије у научно истраживачке пројекте. Учешће у научноистраживачким пројектима омогућиће већем броју студената да пишу и објављују квалитетне научне радове још у току докторских студија. Потребно је подстицати студенте да учествују на што већем броју конференција, чак и ако на њима не презентују сопствене радове.

Пожељно је радити на обезбеђивању већег учешћа студената кроз у обликовању стандарда квалитета у важним областима као што су дефинисање исхода учења, усаглашавање и прецизно дефинисање садржаја, стандарда оцењивања, и начина вредновања предиспитних обавеза.

Потребно је систематски планирати поступке мотивисања студената за активније учешће у међународним разменама и осмислити начине да сами обезбеде део средстава кроз пружање услуга за које су оспособљени.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Опис :

Како ДАС филологије постоје од 2010. године и прошле су 2 процеса акредитације током десетогодишњег периода постојања, овај студијски програм је мењан и инован у складу са предвиђеним стандардима, а Филозофски факултет је константно пратио трендове развоја и квалитета овог студијског програма посебно у погледу набавке савремене литературе и уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса неопходних за несметану реализацију наставе и адекватно савладавања садржаја предвиђених спецификацијом наставних предмета овог студијског програма. У том смислу, установа благовремено врши набавку уџбеника и друге литературе сходно потребама наставника, сарадника, студената, односно студијског програма. На препоруку и захтев наставника, а у складу са најновијим трендовима у релевантним научним областима обухваћеним овим студијским програмом врши се требовање и набавка неопходних извора, односно научне и стручне литературе која им пружа могућност да прате и докторандима преносе најновија достигнућа у домену филологије. Самим тим, у прилици су да стално иновирају наставу. Како би се обезбедила испуњеност основних критеријума који се односе на стандарде квалитета литературе, уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса и испоштовале мере и поступци за праћење и унапређивање квалитета, Филозофски факултет у Нишу прецизније их је дефинисао општим актима факултета: *Статутом Факултета*, *Правилником о уџбеницима Филозофског факултета* (бр.470/1-4 од 19.12.2007), *Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу* (бр. 8/16-01-004/08-006 од 20.05.2008) као и *Правилницима о издавачкој делатности Универзитета у Нишу* (бр. 8/16-01-003/07-005 од 29.05.2007) и *Правилником о издавачкој делатности Филозофског факултета* (бр. 143/1-10-01 од 13.04.2011).

Настава свих предмета на студијском програму ДАС Филологије покривена је одговарајућом литературом (уџбеници, монографије, књиге, практикуми), доступном студентима на српском и страним језицима. Обавезна и додатна литература на ДАС филологије дефинисана је у силабусима наставних предмета овог студијског програма који су студентима као и другим посетиоцима сајта Филозофског факултета доступни у електронској форми чиме је обезбеђена јавност и транспарентност ових докумената и информација садржаних у њима. Поред тога, Библиотека студентима обезбеђује увид у расположиве уџбенике, релевантне библиотечке јединице и серијске публикације кроз листе доступне на web страници Факултета тј. на страници Библиотеке <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka>. На овој страници доступан је целокупни билтен књига разврстан по годинама (за последњих десет година) и по научним областима. Између осталог, претраживање доступне грађе могуће је извршити и прека *Кооперативног онлајн библиографског система и сервиса (COBISS)* чији је члан и библиотека Филозофског факултета још од 2010. године.

Тренутно, Библиотека Филозофског факултета располаже књигама на српском језику (8.000), књигама на страним језицима (8.136) и књигама на језицима националних мањина (417), што чини укупно 16.533 библиотечких јединица. Када је реч о уџбеницима, уџбеници на српском језику су најбројнији (5.010), а уџбеници на страним језицима заступљени су у нешто мањем броју (2.300), што чини укупно 7.310 библиотечких јединица. Библиотека располаже монографијама на српском језику (21.600) и монографијама на страним језицима (5.500) што чини 27.100 библиотечких јединица. Часописи на српском језику су заступљени у већем броју (1.636), док су бројни часописи на страним језицима доступни преко КОБСОН-а. Фонд библиотеке перманентно расте захваљујући инвестирању у нова издања, размени са другим библиотека, пројектима попут пројекта Министарства културе "Откуп књига за библиотеке", поклонима од издавача, аутора и самих наставника Филозофског факултета који су аутори бројних издања. Говорећи о електронском каталогу библиотеке, важно је напоменути да он садржи 24900 записа, а узевши у

обзир и дупликате може се констатовати да у каталогу има података о преко 35000 књига. Овај каталог могуће је претражити путем следећег линка:

<https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/search?db=ffnis>.

Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу прецизирано је да су за поштовање стандарда квалитета уџбеника и других наставних средстава у погледу садржаја, структуре, обима и стила, као и њихове усклађености са специфичностима студијског програма ДАС Филологије и појединачних курсева, одговорни органи управљања и стручни органи Факултета. У ту сврху Филозофски факултет је, водећи се наведеним правилником, предложио и верификовао два кључна документа којима су утврђени стандарди и критеријуми у погледу квалитета уџбеника и наставних материјала: Правилник о уџбеницима Филозофског факултета (доступан на : <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/90-pravilnik-udzbenici>) и Правилник о издавачкој делатности (доступан на: <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/74-pravilnik-id-fakulteta>). Такође, један од кључних докумената којим се води Филозофски факултет у области квалитета коришћене литературе јесте и Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета у коме су предвиђене мере и поступци за праћење и вредновање квалитета уџбеника и других наставних материјала, а периодична анкетирања студената садрже питања која се односе на обим, квалитет и савременост препоручене литературе. О квалитету у овој области сведочи и чињеница да Факултет има низ правилника и општих аката који чине институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника. Организација рада и функционисање Библиотеке засновани су на одређеним стандардима уређеним Статутом Факултета и Правилником о систематизацији послова, док је Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета утврђено да се квалитет библиотечких ресурса обезбеђује редовном контролом квалитета рада библиотеке, сталним богаћењем библиотечког фонда, развојем библиотечке делатности, и иновирањем библиотечког пословања кроз имплементацију нових технологија. Сваке године, Финансијским планом Факултета утврђују се потребна средства за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса.

За потребе студијског програма ДАС Филологије, библиотека набавља штампане домаће научне часописе док су страни часописи доступни у електронском облику преко сервиса КОБСОН. Студенти могу приступити сервису са рачунара на факултету, а запослени, као и стипендисти Министарства науке, имају приступ и од куће уз одговарајуће лиценце.

Како национални и европски стандарди имају јасно прописане критеријуме за врсту услуга, врсту и ниво стручне спреме запослених у библиотеци и другим службама установе, Филозофски факултет је и у том погледу испоштовао све предвиђене захтеве. Тако је у библиотеци Филозофског факултета запослено укупно 6 библиотекарки са одговарајућим лиценцама и једна књижничарка. Поред високе стручне спреме коју поседују све запослене у библиотеци значајно је напоменути и њихову опредељеност ка друштвено-хуманистичкој области (дипломе из друштвено-хуманистичких наука, превасходно филологије). Такође, све запослене у библиотеци имају положен стручни испит за ову врсту посла али и лиценце неопходне за рад у систему COBISS које су стекле похађањем одговарајућих курсева у Народној библиотеци Србије (за каталогизацију монографских и серијских публикација, за каталогизацију чланака и некњижевне грађе, за израду нормативних записа и електронску позајмицу). Стручно усавршавање библиотекара у протеклом периоду било је важан аспект унапређења квалитета. На константној наградњи својих знања и компетенција библиотечарске су радиле и сталним стручним усавршавањем, што је значајан аспект унапређења квалитета. Похађање семинара, разноврсних радионица, обука и веб семинара организованих у оквиру Темпус пројеката и рада у COBISS-у, те радионица и семинара у области примене информационих технологија и развијања библиотечких ресурса само су неки од примера њиховог развијања и у квалитативном и у квантитативном погледу.

Библиотека Филозофског факултета ради са корисницима сваког радног дана од 08.00 до 19.30, а суботом од 08.00 до 12.00 часова. Део фонда који постоји у једном или малом броју примерака (референтне публикације, енциклопедије, речници, приручници, часописи, докторске и магистарске тезе и једини, односно последњи примерци монографских публикација) доступан је

студентима за рад у читаоници. Публикације заступљене у фонду Библиотеке у већем броју примерака студенти могу позајмљивати на 15 дана. У случају непостојања одређене публикације у фонду Библиотеке, користи се систем међубиблиотечке позајмице који знатно олакшава научноистраживачки рад наставника и сарадника Факултета. Како је Библиотека Филозофског факултета члан Заједнице високошколских библиотека Србије, она константно сарађује са матичном Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ у Београду, са Народном библиотеком Србије, са Универзитетском библиотеком у Крагујевцу, Библиотеком Филозофског факултета у Новом Саду и другим библиотекама. Посебно је развијена сарадња са Универзитетском библиотеком „Никола Тесла“ у Нишу која је задужена за стручну помоћ и координацију рада свих факултетских библиотека Универзитета у Нишу.

У погледу квалитета библиотечких ресурса референтних за ДАС Филологије Факултет у великој мери задовољава Стандард 9. Како би студентима филологије а и других департмана био на располагању већи простор у коме би могли да припремају своје испите и финализују израде докторских дисертација, Факултет је, предузео интензивне мере за решавање проблема простора. Наиме, јула 2020. године, на основу потписаног Уговора о иселењу лабораторија Природно-математичког факултета из зграде Филозофског факултета, почело је ослобађање просторија у којима су биле смештене не само лабораторије, већ и канцеларије и крупна опрема ПМФ-а. У току су радови на уређењу и опремању једне од досадашњих лабораторија хемије за потребе Библиотеке и читаонице и њихово проширивање.

Рачунарски центар Филозофског факултета у Нишу обезбеђује студентима ДАС Филологије све неопходне информатичке ресурсе за успешно праћење наставе и савладавање градива. Факултет је обезбедио потребан број рачунара одговарајућег квалитета, приступ интернету и осталу комуникациону опрему о чијем функционисању и одржавању брине Рачунарски центар. Овај центар оформљен је и организован са циљем да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета. Иначе, локална рачунарска мрежа део је академске мреже Србије. Статус Рачунарског центра, његову организацију и рад регулишу следећи документи: [Статут Факултета](#), [Правилник о организацији и систематизацији радних места](#) као и [Правилник о интернет сајту Факултета](#). Три стручна сарадника запослена у Рачунарском центру, од којих два са високом стручном спремом из области електронике, информатике и компјутерских технологија, брину о функционисању компјутерске и електронске опреме на Факултету. Рачунарски центар опремљен је савременим уређајима. За потребе реализације студијског програма ДАС Филологије, наставницима и студентима стављене су на располагање три рачунарске учионице са укупно 70 (30+20+20) места, 24 мултимедијалне сале за едукацију са укупно 1.500 места (од 10 до 200), две свечане сале и два амфитеатра као и сала опремљена за студије на даљину (110 места). За потребе наставе и научноистраживачког рада користи се 28 видео пројектора, принтери и скенери. Све сале опремљене су десктоп и лаптоп рачунарима. Осим рачунара у рачунарским учионицама, студентима ДАС Филологије на располагању су и услужни рачунари у ходницима Факултета, у приземљу и на другом спрату. На овим рачунарима је, уз највиши ниво безбедоносних полиса, омогућено и коришћење једног USB порта за флеш меморије. Поред наведеног, студенти ДАС Филологије имају отворене е-mail адресе на G Suite платформи и налоге за коришћење апликације „е-Индекс“ која сваком студенту омогућава преглед уписаних семестара, положених испита, уплата за школарину, увид у распоред испита, распоред часова, пријаву испита, попуњавање евалуационих анкета, и сл. Службе задужене за административне послове ДАС Филологије такође располажу адекватним бројем рачунара и штампача, као и серверима за приступ локалној Интернет мрежи. О функционисању и одржавању свих набројаних сегмената брине Рачунарски центар Филозофског факултета, што све доприноси обезбеђивању квалитета стандарда 9.

Рачунарски центар реализује низ активности којима обезбеђује квалитет информатичко-комуникационих ресурса: администрирање локалне мреже; администрирање, ажурирање и дизајн интернет презентације Факултета; текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса; праћење развоја информационих и комуникационих технологија, закона и стандарда; дефинисање поступка

за припрему, контролу, одобравање и објављивање података на Web страницама Факултета; развој нових сервиса (администрација испитних активности, развој и имплементација наставничких и студентских форума и друго); унапређење постојећих софтверских и хардверских решења и вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада. Рачунарска центар ослања се на најновија светска и домаћа решења, стандарде и правила за коришћење информационих и комуникационих технологија које примењује у свом свакодневном раду. Захваљујући томе, ова служба је у могућности да у сваком тренутку реагује и пружи неопходну помоћ наставницима, сарадницима и студентима ДАС Филологије у налажењу научних и стручних информација о рачунарском хардверу и софтверу и у решавању потенцијалних проблема са заштитом од неовлашћеног приступа подацима и софтверским ресурсима. Развој Рачунарског центра и унапређење информатичких ресурса омогућен је средствима које Филозофски факултет редовно предвиђа својим годишњим финансијским планом.

Високи квалитет рада Рачунарског центра резултат је континуираног рада на побољшању квалитета хардверских и софтверских ресурса, сталног праћења развоја информационих и комуникационих технологија, иновирања пословања кроз имплементацију нових информационих и комуникационих технологија и сл. Сви ови сегменти активности Рачунарског центра регулисани су [Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета](#). Контрола и квалитет рада Рачунарског центра прати се како кроз извештаје саме службе тако и кроз анкетање студената.

Информације о Рачунарском центру Факултета доступне су на интернет страници: <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/racunarski-centar>.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<p>*Постоји добро развијен институционални оквир у форми правилника и општих аката који омогућавају стално праћење и унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса за потребе реализације студијског програма ДАС Филологије (<i>Статут Факултета, Правилник о уџбеницима Филозофског факултета, Правилник о уџбеницима Универзитета у Нишу, Правилници о издавачкој делатности Универзитета у Нишу, Правилник о издавачкој делатности Филозофског факултета</i> +++</p> <p>* Предмети студијског програма ДАС Филологије покривени су одговарајућим савременим уџбеницима и дидактичким средствима референтним за ово научно поље ++</p> <p>* Литература неопходна за похађање студијског програма ДАС Филологије доступна је студентима у библиотечком фонду Филозофског факултета, а силабуси са списком литературе као и каталог Библиотеке доступан је студентима на сајту факултета +++</p> <p>* Библиотечки фонд по обиму и квалитету одговара броју и структури студената ДАС</p>	<p>* Недостатак простора опремљеног рачунарима који се не би користио у наставне сврхе већ би омогућавао студентима ДАС Филологије да слободно и према индивидуалним потребама користе информатичке ресурсе +</p> <p>* Мањи број библиотечких јединица на страним језицима у односу на доступну литературу на српском језику ++</p> <p>* Проблеми у вези са темпом обнављања рачунара и пратеће опреме и набавке најновијих лиценцираних софтвера +++</p>

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

Филологије. Састоји се од преко 50.000 библиотечких јединица на српском и страним језицима који се изучавају на студијском програму ДАС Филологије +++

* Бројни часописи на страним језицима доступни су студентима ДАС Филологије преко КОБСОН и COBISS система +++

* Библиотечки фонд се развија циљано, у складу са потребама студијског програма ДАС Филологије. Набавка књига, уџбеника и часописа врши се на захтев наставника и у складу са наведеном литературом у силабусима предмета ДАС Филологије +++

* У Библиотеци је запослено 6 особа са одговарајућом високом стручном спремом из области друштвено-хуманистичких и филолошких наука што у потпуности задовољава националне и европске стандарде у овој области +++

* Библиотечки фонд са читаоницом смештен је тако да обезбеђује несметан приступ свим студентима и наставном особљу, а радно време од 12 часова дневно, 6 дана недељно омогућава корисницима континуирани рад +++

* Статус Рачунарског центра, његова организација и рад институционално је регулисан кроз : *Статут Факултета, Правилник о организацији и систематизацији радних места* као и *Правилник о интернет сајту Факултета*.

* У Рачунарском центру запослено је троје сарадника, од којих двоје са високом стручном спремом из области електронике, информатике и компјутерских технологија, у складу са постојећим стандардима +++

* Постоје одговарајући информатички ресурси, како у погледу броја рачунара и пратеће опреме, тако и у погледу могућности приступа интернету и коришћења одговарајућих информација (базе података, часописи у електронском облику) ++

* Квалитет информатичких ресурса значајно је унапређен у протеклом периоду. Све учионице опремљене су рачунарском опремом и интернетом, у сваком тренутку доступним наставницима и студентима ДАС Филологије +++

* Наставницима и студентима ДАС Филологије на располагању је више од 30 сала са преко 2000 места, опремљених мултимедијалном опремом за реализацију овог студијског програма +++

Могућности	Опасности
<p>* Могућност лаког праћења и провере квалитета свих аспеката овог стандарда, захваљујући јасним и мерљивим параметрима и критеријумима обухваћеним општим актима и правилницима +++</p> <p>* Мотивисаност наставника и сарадника да у краћим интервалима преиспитују квалитет литературе и уџбеника у силабусима, на основу личног искуства у реализацији студијског програма ДАС Филологије, као и на основу искустава студената видљивих у резултатима студентских анкета +++</p> <p>* Доступност релевантних информација захваљујући KoBSON сервису ++</p> <p>* Довољан број и адекватна стручна спрема запослених у Библиотеци и Рачунарском центру +++</p> <p>* Континуирани рад запослених на професионалном усавршавању ++</p> <p>* Велики потенцијал за даље унапређење квалитета библиотечких и информатичких ресурса захваљујући стручном и мотивисаном особљу ових служби и подршци управе Факултета ++</p>	<p>* Непоштовање договорене динамике исељавања Департмана за хемију ПМФ-а може да успори реализацију планова Филозофског факултета за адаптацију простора који би био коришћен за потребе студената ДАС Филологије +++</p> <p>* Могућност да у наредном периоду буде угрожена реализација финансијског плана Филозофског факултета који се односи на развијање библиотечких и информатичких ресурса од значаја за реализацију студијског програма ДАС Филологије услед недовољних средстава чији прилив зависи од оснивача, а не од самог Факултета ++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

ДАС Филологије у највећој мери испуњава критеријуме наведене овим стандардом. Простора за побољшање ипак има. Спровођењем одређених мера и активности које се могу предложити на нивоу студијског програма и спровести на нивоу установе, уз помоћ и Центра за стране језике, унапредио би се квалитет стандарда 9. У том смислу, предлаже се следеће:

- (1) Праћење и унапређење квалитета библиотечких ресурса.
- (2) Интензивирање активности за решавање недостатка простора у читаоници Библиотеке као и магацинског простора за библиотечки фонд. Потписивањем Уговора о исељењу са ПМФ-ом у Нишу, започели су конкретни кораци у решавању овог проблема. Већ у јулу текуће године исељене су одређене просторије и почело се са адаптацијом ослобођеног простора за потребе Библиотеке. Рад на овом сегменту унапређења квалитета стандарда 9 ће се интензивирати у наступајућој школској години.
- (3) Континуирано праћење поштовања критеријума актуелности научне и стручне литературе која се набавља и њене усклађености са потребама студијског програма ДАС Филологије.
- (4) Рационално коришћење наменских средстава за осавремењавање библиотечког фонда у складу са захтевима и специфичностима студијског програма ДАС Филологије.
- (5) Повећање броја библиотечких јединица (књига, часописа) на страним језицима из актуелне издавачке продукције за области које покрива студијски програм ДАС Филологије.
- (6) Ажурирање и модификација *Правилника о издавачкој делатности* као и *Правилника о уџбеницима* у циљу побољшања квалитета уџбеника као и саме процедуре за њихово објављивање.
- (7) Коришћење средстава из донација и међународних пројеката за додатно финансирање издавачке делатности Филозофског факултета у областима обухваћеним студијским програмом ДАС Филологије, за набавку најновијих издања домаћих и страних издавача из области релевантних за ДАС Филологије као и за редовно обнављање и унапређење информатичке опреме.

(8) Набавка нове информатичке опреме и лиценцираних програма.
(9) Развијање информатичких ресурса кроз реализацију планираних активности.
(10) Обезбеђивање услова за спровођење континуираног усавршавања наставног особља и студената у циљу њиховог информисања о најновијим информатичким алатима и обучавања за ефикасно коришћење свих расположивих информатичких ресурса.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Опис

Квалитетно управљање Филозофским факултетом заснива се на савременој организационој структури и јасној подели надлежности и одговорности међу органима Факултета. Унутрашња организација Факултета уређена је [Статутом](#) и општим актима Факултета, а у складу са [Законом о високом образовању](#) и [Статутом Универзитета у Нишу](#). Посебне организационе јединице задужене су за образовну, научноистраживачку и стручну делатност Факултета:

(1) департмани, Центар за стране језике, лекторати (за реализацију наставе и студијских програма),

(2) Центар за образовање наставника, Центар за српски језик као страни и нематерњи језик, Центар за професионално усавршавање, центри за научноистраживачки рад, лабораторије (за образовне и научноистраживачке програме),

(3) Издавачки центар, Центар за унапређење квалитета, Канцеларија за међународну и међуинституционалну сарадњу, Канцеларија за развој каријере и подршку студентима, Библиотека, Рачунарски центар (за подршку и развој образовне и научне делатности),

(4) Секретаријат Факултета, Кабинет декана, Служба за наставу и студентска питања, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба, Техничка служба (за стручне послове).

Статутом Филозофског факултета одређени су и органи Факултета:

(1) Орган управљања - Савет Факултета,

(2) Орган пословођења - Декан Факултета

(3) Стручни органи - већа Факултета (Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће докторских студија, Веће департмана, Веће Центра за стране језике, Веће Центра за образовање наставника, Веће Центра за професионално усавршавање, Веће Центра за унапређење квалитета),

(4) Студентски парламент,

(5) Савет послодаваца.

Орган управљања и Орган пословођења Факултетом, њихове надлежности, обавезе и одговорности у организацији и управљању Факултетом утврђени су [Статутом Филозофског факултета](#) Универзитета у Нишу бр. 124/1-01 од 02.04.2019, [Правилником о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету](#) број 117/1-01 од 23.03.2018. године и [Правилником о раду Филозофског факултета](#) број 147/2 од 21.04.2011. и [Уговорима о раду запослених](#).

Факултетом управља [Савет](#) Факултета који је конституисан уз поштовање законске регулативе, Статута Универзитета у Нишу и Статута Филозофског факултета, а рад Савета уређен је Пословником о раду Савета Филозофског факултета. Рад органа управљања усмерен је ка: конципирању и доношењу пословника, доношењу Статута, избору и разрешавању дужности декана, изјашњавању на основу жалби против првостепених одлука декана, усвајању финансијског плана, извештаја о пословању и годишњег обрачуна, плана коришћења средстава за инвестиције, доношењу годишњег програма рада Факултета, општег акта о расподели сопствених прихода, давању сагласности сходно одлукама о управљању имовином Факултета, давању сагласности у вези са расподелом финансијских средстава, доношењу одлука о формирању унутрашњих организационих јединица Факултета, избору председника и заменика председника Савета, одлучивању о висини школарине на предлог надлежног већа, годишњем извештавању оснивача о пословању, доношењу општег акта о дисциплинској одговорности студената, избору екстерног ревизора финансијског пословања Факултета, усвајању стратегије обезбеђења квалитета и пратећег Акционог плана, обављању других послова у складу са законом, Статутом

Универзитета и Статутом Факултета. Приликом избора чланова Савета Факултета у целисти је поштована законска процедура у вези са избором. Тренутно Савет Факултета броји укупно 27 чланова, од којих је укупно 13 из редова наставног особља, односно по један представник са сваког департмана, укупно 2 члана представника ненаставног особља, 4 представника Студентског парламента Факултета и 8 представника оснивача (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/savet>). Чланови Савета из редова наставника на ДАС филологије су проф. др Надежда Јовић, проф. др Снежана Милосављевић Милић и доц. др Ана Коцић Станковић. Као што је наведено, рад, функционисање, одлучивање, вођење седница као и друге конкретне активности Савета регулисане су *Пословником о раду Савета факултета број 181/1-4 од 9.7.2002*, а у доношењу одлука чланови овог органа управљања руководе се важећим прописима, развојним потенцијалима Факултета, *Стратегијом управљања квалитетом* и *Планом рада Факултета*.

Орган пословођења Филозофског факултета чини декан проф. др Наталија Јовановић, Департман за социологију. Поред декана, руководећи тим Филозофског факултета чине и 4 продекана које је именовао декан, а који организују и воде послове у конкретним областима рада: продекан за наставу проф. др Гордана Ћигић (Департман за психологију), продекан за научноистраживачку делатност проф. др Душан Стаменковић (Департман за англистику), продекан за финансије проф. др Драган Тодоровић (Департман за социологију) и продекан за међународну сарадњу проф. др Владимир Хедрих (Департман за психологију) (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/rukovodstvo>). Надлежности декана Филозофског факултета прописане су Чланом 68. Статута Факултета. У надлежности декана спада: представљање и заступање Факултета у земљи и иностранству као и ауторизација односно овлашћивање других лица за представљање и заступање сагласно одредбама Статута; организовање и непосредно руковођење радом Факултета; залагање за регуларност остваривања образовне и научне делатности; спровођење одлука релевантних органа Факултета; коректна примена и поштовање одредби Статута и других општих аката установе; предлагање основе пословне политике, годишњих програма рада и развојних планова установе као и интерне организације факултета; годишње извештавање о спроведеним активностима и раду Факултета Савету Факултета; иницирање и предлагање конкретних решења о питањима важним за обављање делатности Факултета; одлучивање о коришћењу наменских средстава; руковођење радом Наставно-научног и Изборног већа и Колегијума Филозофског факултета; партиципација у раду Савета (без права гласа), верификација диплома и додатака дипломи о завршеним студијама на свим нивоима (потписом), залагање за регуларност и законитост рада Филозофског факултета; спровођење других послова дефинисаних законом, актом о оснивању и Статутом Филозофског факултета.

Стручне органе факултета, као што је наведено, чине већа Факултета. Представницима студената обезбеђено је учешће у раду стручних органа и њихових тела, посебно у сегменту који се тиче обезбеђења квалитета студијских програма и наставе, реформе студијских програма, анализе ефикасности студирања, утврђивања броја ЕСПБ и других питања која се директно тичу корисника услуга Факултета, односно студената. Студенти су у раду стручних тела Факултета заступљени у законским оквирима, односно 20%.

Изборно веће (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/izbornovece>) Факултета као стручно тело чине сви наставници Факултета. Ово тело утврђује предлоге за изборе у звања наставника, као и предлоге комисија за писање извештаја за избор наставника, бира у звање сараднике, као и комисије за писање извештаја за избор сарадника, предлага кандидате из редова редовних професора за звање професор емеритус, и обавља друге послове предвиђене Законом и Статутом.

Наставно научно веће броји укупно 85 чланова међу којима су и неки од наставника на ДАС филологије, тј. представници Департмана за србистику (5 чланова), представници Департмана за англистику (5 чланова), представници Департмана за руски језик и књижевност (5 чланова), представници Департмана за француски језик и књижевност (5 чланова) и представник Центра за стране језике (1 члан). Надлежности, састав и рад Наставно-научног већа дефинисани су члановима 78, 79, 80 и 81. Статута Филозофског факултета.

Веће докторских студија (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/vece-doktorskih-studija>) је

стручни орган Факултета чији састав чини по један или два представника Већа департмана који учествују у реализацији студијских програма докторских академских студија Факултета – укупно 22 члана. Од укупно 22 члана 10 је наставника ангажованих на извођењу наставе на ДАС филологије. Неке од кључних активности које спроводи Веће докторских студија тичу се утврђивања предлога студијских програма докторских студија, утврђивања плана извођења наставе, праћења реализације студијских програма, израде плана извођења наставе, спровођења поступака за проверу и обезбеђење квалитета студијских програма докторских академских студија, разматрања Извештаја о евалуацији студијских програма докторских академских студија, проверавања и ревизије компетентности наставника и ментора који учествују у реализацији студијских програма на докторским студијама, спровођења и праћења регуларности поступака за пријаву и одбрану докторских дисертација, доношења одлука о преласку студената са једног на други студијски програм докторских студија, утврђивања еквивалентности и признавања испуњених обавеза и положених испита, утврђивања стечених ЕСПБ бодова, утврђивања еквиваленције и признавања дела студијског програма специјалистичких академских студија, одлучивања о преношењу ЕСПБ и о уписивању кандидата у одређену годину докторских студија, признавања испита магистра наука и утврђивања обавеза које кандидат треба да испуни током уписа, одлучивања о години уписа кандидата у зависности од броја ЕСПБ остварених еквиваленцијом и других послова утврђених Статутом Факултета и *Правилником о докторским студијама*.

Веће департмана чине сви наставници који су у радном односу на Факултету а распоређени су на департманима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje>). Већем департмана руководи управник департмана, а опис послова ове организационе јединице обухвата: осмишљавање студијских програма на сва три нивоа студија, конципирање и припремање њихових предлога за Наставно-научно веће, дефинисање предлога наставног плана и програма сталног стручног образовања и усавршавања, као и програма научних истраживања, предлагање мера и механизма подршке успешним и даровитим студентима, анализу извештаја о реализацији програма научних истраживања департмана, упућивање предлога за позивање истакнутих стручних и научних радника, давање предлога за штампање уџбеника и других публикација, избор представника департмана за Наставно-научно веће, делегирање наставника и сарадника за стручна удружења и чланове стручних органа и тела Универзитета, анализирање и праћење постигнућа студената, предлагање одобравања плаћеног и неплаћеног одсуства наставницима и сарадницима, упућивање предлога за именовање комисија за избор наставника и сарадника, као и оцена о избору наставника и сарадника (оцена резултата научно-наставног рада, оцена ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, оцена педагошког рада, оцена резултата које је кандидат постигао у развоју научно-наставног подмлатка, као и оцена приступног предавања), давање сагласности на извештај комисије о избору наставника и сарадника, именовање комисије за еквиваленцију студијских програма, признавање испуњености обавеза и положених испита, као и о стеченом укупном броју ЕСПБ, и обављање других послова утврђених *Статутом* и *Правилником о раду департмана*. Тренутно је на ФФ факултету заступљено 13 департмана којима руководе управници департмана: Департман за англистику (проф. др Душан Стаменковић), Департман за историју (проф. др Ирена Љубомировић), Департман за комунологију и новинарство (проф. др Иван Цветановић), Департман за немачки језик и књижевност (доц. др Николета Момчиловић), Департман за педагогију (проф. др Марија Јовановић), Департман за психологију (проф. др Јелена Опсеница Костић), Департман за руски језик и књижевност (доц. др Велимир Илић), Департман за социјалну политику и социјални рад (проф. др Лела Милошевић Радуловић), Департман за социологију (проф. др Бранислав Стевановић), Департман за србистику (проф. др Мирјана Илић), Департман за филозофију (доц. др Бојан Благојевић), Департман за француски језик и књижевност (проф. др Иван Јовановић).

Веће Центра за стране језике чине наставници запослени на Факултету који реализују наставу страних језика на нематичним департманима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-strane-jezike>). Већем Центра за стране језике руководи Управник Центра проф. др Јасмина

Ђорђевић. Активности Центра усмерене су ка утврђивању предлога програма страног језика на нематичним департманима, као и плана и програма сталног стручног образовања и усавршавања, упућивању предлога за позивање истакнутих стручних и научних радника, давању предлога за штампање уџбеника и других публикација, избору представника департмана за Наставно-научно веће, делегирању наставника и сарадника за стручна удружења и чланове стручних органа и тела Универзитета, анализирању успеха студената, давању мишљења о одобравању плаћеног и неплаћеног одсуства наставницима и сарадницима, давању предлога за избор у наставничка звања и предлога за именовање комисија за избор у наставничка звања као и ка обављању других послова утврђених Статутом и *Правилником о раду Центра за стране језике*.

Веће Центра за научноистраживачки рад чине сви наставници департмана, а послови које остварује наведени центар подразумевају: осмишљавање програма рада центра за научноистраживачки рад департмана у саставу Факултета, предлагање научних пројеката, планирање рада центра на годишњем нивоу и старање о спровођењу плана, избор руководиоца пројеката и потпројеката, одлучивање о ангажовању наставника и истраживача у научном звању и истраживача за рад на реализацији програма – плана научноистраживачке делатности Центра за научноистраживачки рад, извештавање о реализацији научноистраживачке делатности Центра за научноистраживачки рад, припремање уговора о пружању услуга физичким и правним лицима, обављање и других послова предвиђених Статутом и *Правилником о раду центра за научноистраживачку делатност*.

Веће Центра за образовање наставника чине сви наставници који су у радном односу на Факултету а имају удео у реализацији програма мастер студија за образовање наставника предметне наставе, као и наставници који учествују у реализацији других програма за образовање наставника, иновацију знања, стручно образовање, стручно усавршавање и образовање током читавог живота (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/master/nastavnik-predmetne-nastave>). Радом Већа руководи управник Центра проф. др Марија Јовановић (Департман за педагогију). Веће Центра одлучује о свим питањима која се тичу припреме, организације и реализације програма за образовање наставника (<https://con.filfak.ni.ac.rs/>).

Веће Центра за српски као страни и нематерњи језик чине наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији програма за едукацију у области српског као страног и нематерњег језика. Унутар овог центра одлучује се о свим питањима која се тичу припреме, организације и реализације програма за едукацију у области српског језика (<https://centar.filfak.ni.ac.rs/>). Центар организује курсеве учења српског језика за почетнике, почетни курс на нивоу А1 и А2, средњи курс Б1 и Б2, напредни курс Ц1 и Ц2, индивидуалне курсеве, као и учење српског језика преко скајпа (<https://centar.filfak.ni.ac.rs/%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B8course>), али пружа и услуге провере знања уз издавање сертификата. Управник Центра је проф. др Надежда Јовић (Департман за србистику).

Веће Центра за професионално усавршавање и пружање услуга трећим лицима чине наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији програма за едукацију, образовање, стручно усавршавање, и образовање током читавог живота. Кључне активности овог центра обухватају организацију стручних семинара, скупова, панела и радионица за наставнике предметне наставе, успостављање ближе сарадње између наставника практичара и Филозофског факултета у виду саветодавних активности, информативних и сарадничких разговора, праћење иновација у настави и новина у образовним политикама, каријерно образовање и развој професионалних знања, трансверзалних вештина и језичког понашања запослених у јавном сектору у циљу усавршавања професионалне каријере кроз програме, курсеве, тренинге и предавања. Све информације о раду Центра доступне су на интернет страници Центра за професионално усавршавање: <https://sites.google.com/site/nastavnickicentar/home>. Управник Центра је доц. Др Милица Тошић Радев (Департман за психологију).

Веће Центра за унапређење квалитета чине наставници који су у радном односу на Факултету и учествују у реализацији провере, унапређивања и обезбеђивања квалитета

студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада на Филозофском факултету. Рад Центра усклађен је са Стратегијом обезбеђења квалитета, одговарајућим правилницима, Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета (Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање, Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу, Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета). Управник Центра је доц. др Драгана Јовановић (Депарتمان за педагогију).

Студентски парламент Факултета, чији је председник Стефан Николић, студент историје, је орган чији је циљ активно укључивање студената у рад Факултета, и преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету. Начин избора представника Студентског парламента, његов састав и надлежности утврђени су члановима 92, 93, 94 и 95. Статута Факултета. Такође, детаљнији опис њихових активности и праваца деловања обухваћен је Стандардом 13.

Савет послодаваца је тело формирано са циљем остваривања сарадње на развоју студијских програма Факултета, а сагласно потребама тржишта рада. Активности према којима Савет послодаваца усмерава своје функционисање обухватају разматрање питања кооперације Универзитета и Факултета са привредним друштвима, установама јавних служби и другим приватним и јавним субјектима, анализирање постојећих студијских програма Факултета и изношење мишљења, давање предлога и покретање иницијатива за потенцијалне измене и допуне, иницирање и сугерисање оснивања и реализације нових студијских програма, у складу са потребама привредних субјеката или јавних служби, изражавање мишљења о потенцијалном повећању или смањењу броја студената за упис на поједине студијске програме Факултета, преиспитивање потреба тржишта рада у Републици Србији и давање предлога за усклађивање образованих профила са потребама тржишта рада, и обављање и других послова са циљем унапређивања сарадње Универзитета и Факултета са потребама тржишта рада. Савет послодаваца доставља предлоге, мишљења и иницијативе Факултету, привредним друштвима, јавним установама, државним органима, Привредној комори Србије, Националној служби за запошљавање или другим заинтересованим субјектима.

Организационе јединице за стручне послове заправо чини Секретаријат факултета у чијој се структури налазе: Служба за наставу и студентска питања, Служба за мастер и докторске студије, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба и Техничка служба. Свака од наведених служби има свог шефа који непосредно организује и руководи радом службе, и сноси одговорност за квалитетну реализацију послова из делокруга рада конкретне службе. Послови одговарају потребама и специфичностима рада Филозофског факултета, разноврсни су и крећу се од управно-правних, административних и техничких, до финансијских, помоћно-техничких и других послова. Тренутно у Секретаријату факултета послове обавља укупно 50 лица, од чега су 4 запослена на одређено време (Табела 10.1.). Наведени број и квалитет ненаставног особља усклађује се са стандардима за акредитацију, а као што се из датог прилога може уочити, ненаставно особље Филозофског факултета чини квалификовано особље и компетентно за успешно пружање подршке ефикасној и ефективној реализацији студијских програма, научноистраживачког рада и осталих делатности Факултета.

Декан идентификује потребе за ангажовањем ненаставног особља, полазећи од тога да се рад и пословање Факултета одвија у континуитету, ефикасно и рационално. Услови заснивања радног односа ненаставног особља су дефинисани Правилником о организацији и систематизацији послова на ФФ. Поступак заснивања радног односа ненаставног особља је регулисан Законом о раду и може се спровести под условом да је радно место предвиђено општим актом о систематизацији и ако су обезбеђена средства за његово финансирање.

Такође, организација и систематизација послова и задатака радника Секретаријата утврђени су већ наведеним [Правилником о систематизацији радних места на Факултету](#), а услови и поступци премештања радника из једне службе у другу или на неко друго радно место унутар исте службе утврђени су [Правилником о раду](#) и [Уговорима о раду](#), а у складу са Законом.

Према [Правилнику о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског](#)

факултета у Нишу број 264/1-2 од 11.06.2008. квалитет рада стручних служби и ненаставног особља обезбеђује се: (1) систематским праћењем и контролом рада запослених у службама Факултета, (2) предузимањем како подстицајних тако и корективних мера према запосленима, (3) унапређењем знања, радних способности и вештина ненаставног особља. Такође, квалитет њиховог рада обезбеђује се и ангажовањем довољног броја запослених. У циљу унапређења рада ненаставног особља те и адекватне подршке Филозофски факултет предвиђа и реализује стимулативна награђивања попут увећања зараде на основу радног учинка. Поред тога, честа су инвестирања установе у унапређење квалификационе структуре и јачања компетентности запослених (пружањем прилика за перманентно усавршавање и професионални развој). Такође, редовно се и методично прати, врши контрола и процена рада ненаставног особља. За контролу рада задужен је секретар Факултета и шефови сваке појединачне службе. Правилником о раду и у Уговорима о раду наведени су поступци спровођења мера за унапређење рада ненаставног особља. Овим документима обухваћене су и дисциплинске мере у случају повреде радне обавезе. Како би имао увид у квалитет рада ненаставног особља руководећи органи Филозофског факултета у кооперацији са Центром за унапређење квалитета врше редовно праћење и вредновање рада ненаставног особља анализом података из периодичних извештаја о раду стручних служби који се подносе декану, продеканима, секретару Факултета и Комисији за унапређење квалитета, али и анализом података добијених путем евалуације студената. Резултати анкетања студената дати су у прилогу 10.3, а примери упитника дати су на сајту Факултета. Водећи се резултатима евалуације студената, може се извести закључак да студенти високо вреднују управљање Филозофским факултетом и изражавају задовољство подршком коју добијају од одговарајућих служби ове установе.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none">* Релевантним актима установе (Статутом) дефинисане су надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++* Организациона структура Факултета одређена је Статутом факултета +++* Постоји Правилник о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету +++* Начини обезбеђења квалитета управљања и ненаставне подршке одређени су Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета +++* Ниво организованости органа пословођења је висок уз развијене стратешке потенцијале што даје могућност за реализацију свих дефинисаних планова +++* Сарадња и комуникација између Савета Факултета и органа управљања је развијена +++* Вреднује се квалитет управљања Факултетом +++* Анкетирање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља се редовно спроводи	<ul style="list-style-type: none">* Стручне службе су преоптерећене административним пословима, нарочито у делу регулисања документације студената ++* Нису у довољној мери искоришћене могућности за усавршавање ненаставног особља ++* Број адекватних програма обуке ненаставног кадра је недовољан +++* Поједини запослени у стручним службама нису радно и стручно оптимално ангажовани ++* Нередовно спровођење подстицајних и корективних мера смањује мотивисаност ненаставног особља за квалитетним обављањем радних обавеза ++

+++

* Шефови служби о свом раду подnose периодичне извештаје надлежним органима (секретару, декану, комисији за унапређење квалитета) ++

* Особље секретаријата и ненаставно особље се континуирано усавршава и едукује ++

* Користе се савремене технологије и софтвери који омогућавају ефикасност и ефективност у раду у свим службама ++

Могућности

* На Факултету се организују едукације намењене ненаставном особљу ради остваривања бољег контакта са студентима +++

* Подршка ненаставном кадру Факултета за учешће у програмима доживотног учења и програмима стручног усавршавања +++

* Обавезне континуиране едукације ненаставног кадра се циљно реализују у домену законских прописа који се тичу њиховог рада +++

Опасности

* Незаинтересованост и пасивност ненаставног особља за усавршавање и побољшање свог статуса ++

* Материјалне могућности Факултета су ограничене услед неповољне економске ситуације ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

У будућности би унапређење квалитета ненаставне подршке могло да се остварује усавршавањем ненаставног кадра. Пожељно је да одређене едукације имају карактер обавезности (што би требало обухватити развојним планом Филозофског факултета), како би се избегло потенцијално дезангажовање или избегавање усавршавања од стране појединих радника из редова ненаставног особља. Такође, како би ова усавршавања била економичнија у финансијском погледу, већину едукација добро је спровести на самом Факултету, посебно оних едукација које се тичу унапређивања контаката и професионалне комуникације са студентима.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1.](#) Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Прилог 10.1.](#) Шематска организациона структура високошколске установе

[Прилог 10.2.](#) Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

За извођење наставе на студијском програму ДАС Филологија на Филозофском факултету у Нишу, ова високошколска институција је обезбедила адекватне просторне капацитете (учионице, амфитеатри, сале, рачунарске и специјализоване лабораторије и кабинети, Библиотека, читаоница и др.) и информационе технологије за квалитетно обављање наставне и научноистраживачке делатности. ФФ у Нишу располаже простором укупне површине 7.240 м² ([Прилог табела 11.1 са укупним простором](#)). Бруто површина велике зграде коју поседује ФФ у Нишу износи 4.519,91 м². Ако се томе придода површина мале зграде смештене у дворишту факултета у којој се налазе просторије Деканата то је укупно 4.689,91 м² ([Прилог 11.1 Листа непокретности и Главни пројекат зграде](#)). Како се сходно потребама тржишта рада број акредитованих студијских програма и број студената све више повећава, ради адекватне организације и реализације квалитетне наставе ФФ је потписао уговор о коришћењу простора са Универзитетом у Нишу и Електронским факултетом Универзитета у Нишу ([Прилог 11.2. доказ о закупу](#)). Самим тим укупан простор за наставне потребе и различите друге активности студената увећан је на 5906 м², односно 4.466 места у слушаоницама, амфитеатрима, компјутерским и специјализованим лабораторијама, салама, читаоници и др. За реализацију наставе користе се укупно 52 учионице и слушаонице (укупно 3881 места), два амфитеатра (397 места), две сале (сала 434 и сала 433 са укупно 105 места), компјутерска лабораторија (30 места) и лабораторија психологије (5 места). Укупан простор који Факултет користи за административне и друге потребе са наставничким кабинетима обухвата 1.332 м², односно 281 место.

Трудећи се да обезбеди висок квалитет наставног процеса ФФ факултет редовно инвестира и у опремљеност савременом информационо-комуникационом технологијом и мултимедијалним средствима. Ово је посебно значајно не само за реализацију наставе на ДАС филологије него и свих студијских програма који се реализују на установи. У том погледу ФФ задовољава основне критеријуме у погледу разноврсности и савремености опреме коју поседује попут лаптопова, интерактивних табли, десктопова, видео-бимова, графоскопа, фотокопир апарата, скенера и штампача, савремених мобилних система за виртуелну реалност (ВР наочаре, сензори и емитери...), савременом технологијом за видео конференције и електронска групна путовања. Поред стандардне опремљености инвентаром све учионице, укључујући и сале и амфитеатре на установи опремљене су рачунарском опремом (компјутери и видео пројектори), а у неким просторијама инсталирана је и специфична додатна опрема попут ТВ-а, ДВД-а, звучници, и друга мултимедијална опрема примерена карактеру студијских програма и специјализованим наменама. Простор Факултета је покривен бежичним (WiFi) приступом интернету. Између осталог, како студентима тако и наставном особљу Факултета за наставне и научно-образовне сврхе доступне су три рачунарске учионице са укупно 70 (30+20+20) места. У исте сврхе Факултет користи укупно 24 мултимедијалне сале за едукацију са укупно 1.500 (од 10 до 200) места. Похвалним се чини и снабдевеност једне сале од 110 места опремом за студије на даљину. Такође, не треба изгубити из вида и опремљеност наставничких канцеларија рачунарском опремом и повезаност са рачунарском мрежом на чијем се осавремењавању константно ради.

Захваљујући благовременим активностима запослених у Рачунарском центру, наставницима и сарадницима Филозофског факултета, од почетка ванредног стања био је доступан велики број апликација (Google Meet, Zoom, Google classroom...) којима се успешно,

према постојећем распореду, реализовала настава на даљину (покривеност близу 100%). Такође је важно напоменути да су током трајања онлајн наставе и коришћења разноврсних апликација за њену успешну реализацију све време људски ресурси из Рачунарског центра ФФ пружали своју професионалну и стручну помоћ и подршку у вези свих питања информатичко техничког карактера.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Однос броја студената и просторних капацитета којима располаже Факултет адекватан је и у складу са прописаним критеријумима ++ * ФФ факултет располаже задовољавајућом и адекватном техничком и информатичком опремом неопходном за успешну реализацију наставног процеса +++ * Техничко-технолошка опремљеност простора за наставу и научни рад како на ДАС филологија тако и на ФФ у целини, укључујући и рад ненаставних служби је одговарајућа +++ * Факултет има адекватан прилаз на улазу зграде за лица са инвалидитетом, као и лифт унутар зграде који могу да користе иста лица. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Због објективних разлога Факултет је приморан да за потребе квалитетног извођења наставно-научног процеса изнајмљује додатни простор. +++ * Приметан је недостатак простора у читаоници Библиотеке (посебно у току испитних рокова) и магацинског простора за библиотечки фонд +++ * Компјутерске учионице користе се и за наставу за коју није потребна рачунарска опрема, што смањује њихову доступност студентима да рачунаре користе за самостални рад: истраживања, пројекте, израду семинарских радова, и слично ++ * Само амфитеатар у приземљу (21) нема адекватан прилаз за лица са инвалидитетом +++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> * Интензификацијом процеса исељавања лабораторија и кабинета Департмана за хемију Природно-математичког факултета у Нишу могу се у значајној мери унапредити просторне ресурсе ФФ и тиме побољшати квалитет наставе не само на ДАС филологија већ и на ФФ у целини. +++ * Изградњом новог објекта на делу парцеле чији је корисник Факултет, као и надоградњом постојећег објекта, може се повећати укупан простор на Факултету +++ * Интензивизацијом и побољшањем процеса спровођења учења на даљину и електронског учења могу се такође унапредити просторни ресурси ФФ, и то на виртуалном плану ++ * Унапређивање и иновирање информатичке опреме могуће је кроз реализацију међународних научних пројеката и пружање услуга трећим лицима ++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Будући да квалитет финансирања у значајној мери зависи од оснивача, а не од самог Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на планове о унапређењу квалитета простора и опремљености ++ * Недовољно финансијских средстава за замену информационо-комуникационе опреме која брзо застарева ++ * Зграда Факултета је стара и тешко је предвидети неопходна средства потребна за текуће и инвестиционо одржавање исте +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

(1) Наставити рад на пројекту прикупљања документације и финансијских средстава за

изградњу новог објекта на делу парцеле чији је корисник Филозофски факултет Универзитета у Нишу укупне бруто површине 2.790 м², надградњу амфитеатра бр. 21 у високом приземљу зграде Факултета као и изградња амфитеатра на отвореном у делу дворишта према Гимназији „Бора Станковић“ и „Стеван Сремац“,

(2) Делимично заменити или реконструисати дотрајале кровне конструкције и кровног покривача постојеће зграде Филозофског факултета у Нишу,

(3) Реконструисати постојеће санитарне чворове, заменити дотрајале водоводне и канализационе инсталације у дворишту Факултета и уградити савремену опрему за дојаву пожара,

(4) Заменити унутрашње осветљење које није усклађено са делом Правилника о минималним критеријумима у погледу енергетске ефикасности у поступку јавне набавке добара који важи од 2017. године (око 700 сијаличних места),

(5) Наставити рад на пројекту прикупљања документације и финансијских средстава за реконструкцију постојеће грејне инсталације и промене начина грејања у грејање помоћу топлотне пумпе,

(6) Набавити лиценце од Microsoft-а за преко 300 рачунара.

(7) Мада студенти ДАС Филологије не користе велики амфитеатар (21) у приземљу, ипак треба обезбедити адекватан прилаз за лица са инвалидитетом и у овом простору,

(8) Даље развијати електронску консултативну наставу са студентима.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Опис

Филозофски факултет Универзитета у Нишу има јасно установљен институционални систем обезбеђења квалитета одређеним општим актима. Унутар овог система омогућено је потпуно укључивање студената у процес праћења, контроле, обезбеђења и унапређења квалитета. У том смислу студенти се укључују у рад студентских организација, партиципирају у раду органа и тела Факултета, учествују у континуираним евалуацијама квалитета : студијског програма, наставног процеса, рада наставника и сарадника, служби факултета, доступне литературе, библиотечких и информатичких ресурса. Такође, своје учешће у процесу обезбеђења и унапређења квалитета студијског програма ДАС филологије је омогућено и кроз исказивање ставова и мишљења студената о различитим актима Факултета, посебно оним који се односе на докторске студије (попут [Правилника о докторским студијама](#)) али и на утврђивање Стратегије обезбеђења квалитета. Њихова мишљења уважавају се и по питању Извештаја насталог као резултат самовредновања како установе тако и студијског програма и спољашњег оцењивања квалитета. Кључну улогу у наведеном има Студентски парламент који у својству једног од органа Факултета има за циљ иницирање активног учешћа студената у раду Факултета али и остваривање права и интереса студената. Одржавањем редовних седница Студентски парламент даје прилике студентима да учествују у дискусијама о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима факултета те селекује студенте који ће бити њихови представници у Савету факултета и који ће се старати о заштити, правима и интересима студената.

Студентски парламент одржава редовне седнице на којима расправља о студентски питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета, бира студенте представнике у Савету Факултета и стара се о заштити и интересима права студената. Ово још више добија на значају и легалитету јер је Стратегијом обезбеђења квалитета Филозофски Факултет у Нишу обухваћен и Студентски парламент као један од субјеката обезбеђења квалитета и унапређења квалитета установе. Факултет је омогућио да студенти у пуном интензитету и екстензитету остваре своје право на самоорганизовање и партиципацију у доношењу одлука. Тако на Факултету постоје Студентски парламент и Савез студената Филозофског факултета. Њихово деловање остварује се и кроз учешће у раду: Наставно-научног већа Филозофског факултета, Савета факултета, Комисије за унапређење квалитета Факултета, Дисциплинске комисије, Комитета за професионалну етику.

Послови које обавља Студентски парламент дефинисани су и утврђени Статутом факултета. Међу њима посебно се издвајају следећи: 1) избор и разрешавање председника и потпредседника Студентског парламента, 2) избор студента продекана, 3) доношење и предлагање општих аката о раду Парламента, (4) оснивање радних тела за послове који су у надлежности Студентског парламента Филозофског факултета, (5) избор и разрешење представника студената у органима и телима Факултета и Универзитета, (6) доношење и усвајање годишњег плана и програма активности Студентског парламента, (7) разматрање кључних питања која се тичу: обезбеђења и оцене квалитета наставе, реформе студијских програма, анализирања ефикасности студирања, утврђивања броја ЕСПБ бодова, унапређења мобилности студената, подстицања научноистраживачког рада студената, заштите права студената и унапређења студентског стандарда, (8) осмишљавање, планирање, организовање и реализација програма ваннаставних активности студената, (9) учествовање у поступку самовредновања Факултета, у складу са *Статутом Факултета*, (10) постизање студентске међууниверзитетске и међународне сарадње, (11) бирање и разрешавање представника студената у органима и телима других установа и удружења у којима су заступљени представници студената Универзитета, у складу са

општим актом установе, удружења, односно Универзитета, (12) усвајање финансијског плана и извештаја о финансијском пословању Студентског парламента Факултета, (13) усвајање годишњег извештаја о раду који подноси председник овог органа Факултета, (14) избор и разрешавање чланова Комисије за студентски стандард из редова студената – станара студентских домова, која прати квалитет услуга установа студентског стандарда и предлагање мера њиховог унапређења и (15) обављање и других послова, у складу са законом, Статутом и општим актима Факултета.

Изузетно значајан и кључан допринос студенти имају у процесу самовредновања квалитета а који се огледа у учешћу њихових представника у раду Комисије за обезбеђење квалитета, редовно оцењивање квалитета студијских програма и свих елемената наставног процеса. Студенти у поступку редовног анкетирања на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, о педагошком раду наставника и сарадника, раду служби, опреми и простору, заступљености изборних предмета, радном оптерећењу, фонду часова, усаглашености исхода учења са могућностима запошљавања, итд. Након спроведеног анкетирања према [Правилнику о раду Центра за унапређење квалитета](#), сачињавају се извештаји који настају као резултат детаљне анализе добијених података од стране радних група унутар Центра. Даље се извештаји прослеђују на разматрање на седницама Студентског парламента са циљем да се анализирају добијени резултати и сходно томе предложе превентивне и корективне мере које доприносе побољшању квалитета наставе и студијских програма. Након тога, Извештаји се даље на разматрање и даље процесуирање прослеђују Управи факултета, превасходно продекану за наставу са већ предложеним мерама за побољшање квалитета. Финални Извештаји, усвојени и прослеђени на даље процесуирање ка Центру за унапређење квалитета Универзитета у Нишу, постављају се на сајт факултета унутар странице Центра за унапређења квалитета Филозофског факултета у Нишу. На тај начин учињена је доступност и транспарентност резултата, која је итекако важна како за тренутне студенте који су учествовали у анкетирању, тако и будуће студенте, запослене на Факултету а и ширу јавност. Дакле, резултати анкета доступни су јавности а и укључени у укупну оцену вредновања. Детаљнији опис улоге и начина учешћа студената у самовредновању квалитета и његовој провери доступан је у оквиру последњег Извештаја о самовредновању квалитета установе (унутар стандарда 13) који се налази на сајту установе <https://kvalitet.filfak.ni.ac.rs/%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5>

SWOT анализа

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<p>* Представници студената Филозофског факултета учествовањем у раду Наставно-научног већа, Савета факултета, Центра за унапређење квалитета, Дисциплинске комисије, Комитета за професионалну етику учествују у обезбеђивању квалитета +++</p> <p>* У анкетирању студената представници Студентског парламента активно су укључени у рад Центра за унапређење квалитета Факултета +++</p> <p>* Уместо досадашњег анкетирања по принципу папир-оловка уведено је онлајн анкетирање чиме је постигнута економичност +++,</p> <p>* Постоји иницијатива Студентског парламента за већом и јачом сарадњом са</p>	<p>* Упркос развијеној свести о значају културе квалитета ипак одређени број студената није у довољној мери мотивисан за учешће у активностима на унапређењу квалитете ++</p> <p>* Недовољна заинтересованост студената за директно учешће у раду органа Факултета због вероватног страха или често присутне „политике незамерања“ ++</p> <p>* <i>Online</i> анкетирање тренутно није на добровољној бази што код неких студената може изазвати незадовољство ++</p> <p>* Представници студената виших нивоа студија (попут докторских академских студија) нису укључени у рад Комисије за обезбеђење квалитета ++</p> <p>* Релативно често промене представника</p>

Центром за унапређење квалитета +++

* Већина студената свесна је значаја развијања културе квалитета ++

* Студенти спроводе своје интерне евалуације о раду наставника и сарадника на основу којих дају мишљење о педагошком раду наставника које је саставни део изборне процедуре наставника +++

Могућности

* Могућности за даље разрађивање сарадње између Студентског парламента и Центра за унапређење квалитета Факултета +++

* Укључивање студената докторских студија у рад Комисије за унапређење квалитета ++

* Мотивисање представника студената за активније укључивање у праћење и контролу квалитета установе ++

* Формирање посебног тима подршке наставника и студената који би били доступни студентима који имају примедбе на квалитет али и предлоге за унапређење квалитета ++

* Креирати систем видљивих и транспарентних информација о учешћу представника студената у унапређивању квалитета Факултета +++

студената ++

* Слаба видљивост и доступност информација на порталу Студентског парламента о активностима које се тичу унапређења квалитета Факултета +++

Опасности

* Потенцијална пасивност Студентског парламента доласком нових генерација и нових чланова ++

* Отежано учешће студената докторских студија у раду Комисије за унапређење квалитета услед недостатка времена или запослености ++

* Неповећење студената да ће укључивање у процес самовредновања донети стварне промене или да ће њихови предлози бити саслушани и уважени ++

* Недовољна иницијативност студената за унапређење квалитета ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

Факултет ће убудуће још активније радити на јачању свести и знања студената о систему обезбеђења квалитета, његовом функционисању и његовим кључним носиоцима. Даље активности установе биће више усмерене ка укључивању већег броја студената виших нивоа студија који с обзиром на искуства могу својим предлозима итекако допринети променама и унапређивању квалитета Факултета. Такође, једна од мера јесте учинити видљивијим и доступним информације о активностима Студентског парламента које се тичу унапређења квалитета путем студентског портала, странице Студентског парламента и друштвених мрежа.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1](#) Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Опис:

Ради што адекватнијег постизања квалитета, његовог одржавања и унапређења, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета система високог образовања и научноистраживачког рада и Комисија за унапређење квалитета на Филозофском факултету, а за потребе ове установе успостављају, прате и контролишу, а и самим тим и унапређују рад на:

Примени утврђених стандарда и поступака за оцену квалитета и реализацију свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења и унапређења квалитета;

Осигурању квалитета установе;

Стварању услова и развијању адекватне инфраструктуре за редовно и систематско прикупљање података потребну за процену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања;

Обезбеђењу константног feedbacka и инпута о компетенцијама бивших студената који заврше одређени ниво студија од послодаваца, бивших студената Филозофског факултета и других одговарајућих организација са којима Филозофски факултет сарађује;

Пружању података неопходних за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета и

Спровођењу периодичне провере и самовредновања нивоа квалитета током којих сагледава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета.

Ради што систематичнијег и систематског прибављања информација о обезбеђењу квалитета, континуитета у праћењу, периодичној провери и унапређивању свих области квалитета, Филозофски факултет је конституисао Центар за обезбеђење квалитета. Овај Центар представља главну организациону јединицу развијеног система обезбеђења квалитета. У субјекте обезбеђења и унапређења квалитета на Филозофском факултету спадају: наставници, сарадници, студенти и ненаставно особље Факултета. Субјекти обезбеђења и унапређења квалитета обухватају управу Факултета (декан, продекани), Студентски парламент и стручне органе и тела (Наставно-научно веће, Комисија за унапређење квалитета и Савет факултета).

Као стручно и саветодавно тело, Центар за обезбеђивање квалитета Филозофског факултета се о унапређењу и обезбеђењу квалитета стара тако што: (1) утврђује план и програм рада, (2) спроводи утврђене Стратегије обезбеђења квалитета на Факултету, (3) спроводи поступке самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, (4) спроводи електронску евалуацију наставног процеса и студијских програма, (5) подноси извештаје Наставно-научном већу о спроведеним поступцима самовредновања, (5) доставља информације о резултатима самовредновања, као и о другим подацима од значаја за оцену квалитета, на захтев Комисије за акредитацију и проверу квалитета, (6) обавља друге послове за које сматра да су од значаја за унапређење и развој квалитета. Комисија за унапређење квалитета је задужена за континуирано праћење, обезбеђење, унапређење, развој и периодичну проверу квалитета. Како би то извршила, комисија образује следеће радне групе: (1) радну групу задужену за анализу успешности и ефикасности студирања, (2) радну групу чија је улога да осигура квалитет наставе и (3) радну групу задужену за праћење и унапређење квалитета научноистраживачког рада.

Центар за унапређивање квалитета усваја планове радних група. У тим плановима су дефинисане активности радних група које им омогућавају да систематски прате и периодично

проверавају квалитет. Сходно томе:

(1) Радна група за праћење успешности и ефикасности студирања користи различите параметре како би континуирано пратила успех студената свих студијских програма, попут: просечне оцене на студијама, просечне оцене положених испита на појединачним предметима, дужине студирања, пролазности на испитима, броја уписаних и броја дипломираних студената;

(2) Радна група за осигурање и унапређење квалитета наставе је задужена за проверу квалитета у свим дефинисаним областима обезбеђења квалитета наставе. На крају сваког семестра, ради постизања овог циља, радна група: (1) анкетира студенте, наставнике и сараднике о квалитету наставе, (2) анкетира студенте о квалитету наставника и сарадника, (3) анкетира студенте завршних година студија о квалитету студијских програма на високошколској установи, (4) анкетира послодавце, у циљу добијања повратних информација о способностима дипломираних студената. Ова радна група је задужена и за периодичне обиласке департмана како би прикупила податке о вредновању квалитета наставе на наставним предметима, проверила департманске документације, контролисала транспарентности везане за благовремено истицање обавештења на огласним таблама или сајту Факултета, узела у обзир примедбе студената, наставника и сарадника и предлагала предузете мере за кориговање уочених недостатака.

(3) Радна група за праћење и унапређење квалитета научноистраживачког рада прати и анализира научноистраживачки рад наставника, сарадника и студената Филозофског факултета, а сем тога и прикупља податке о објављивању резултата.

Филозофски факултет обезбеђује неопходне услове и инфраструктуру у циљу редовног, систематског прикупљања и обраде података неопходних за оцену квалитета оних области које су предмет самовредновања. Самим тим се ствара могућност да наставници ДАС филологије спроводе утврђене поступке и препоруке Центра за унапређење квалитета. У том погледу се старају да се редовно и систематски прикупе подаци, као и процесирају како би се извршила адекватна процена квалитета у предвиђеним областима самовредновања. За процену квалитета примењује се адекватна методологија заснована на утврђеним индикаторима праћења и вредновања квалитета уз предлагање како подстицајних тако и корективних мера тамо где се то покаже потребним. На почетку нове академске године Центар за унапређивање квалитета и Комисија за унапређење квалитета унутар Центра: (1) преиспитују и унапређују стандарде и поступке за обезбеђење квалитета на основу квалитативних и квантитативних показатеља наставног, научноистраживачког и стручног рада, рада органа управљања и органа пословођења, рада стручних органа, организационих јединица и служби Факултета, (2) сумирају, анализирају и разматрају прикупљене податке о квалитативним и квантитативним показатељима квалитета студијских програма за претходну академску годину и на основу тога припремају предлог годишњег извештаја који садржи и предлоге мера за унапређење квалитета студијских програма. Центар је такође задужен и за спровођење поступка самовредновања степена успешности спровођења стратегије и поступака унапређивања квалитета, као и нивоа остваривања утврђених стандарда квалитета. Једном у три године, Центар спроводи поступак самовредновања и о резултатима овог поступка извештава Наставно-научно веће факултета и Комисију за спровођење поступка акредитације.

У складу са [Законом о високом образовању](#) ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), [Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма](#) и [Статутом Филозофског факултета](#) донет је низ аката уз помоћ којих се уређује правни оквир приказане инфраструктуре и темељно регулише област приказаних процеса систематског праћења и периодичне провере квалитета. Као најзначајније треба споменути: [Правилник о раду Центра за унапређење квалитета](#), [Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета](#), [Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета](#), [Правилник о спровођењу поступка самовредновање и оцењивање квалитета](#), [Стратегија обезбеђивања квалитета](#).

Како би испратио циљеве Стратегије обезбеђивања квалитета, Центар за унапређење квалитета периодично формулише и предлаже Савету Филозофског факултета следеће акционе планове:

Акциони план самовредновања: трогодишњи план чија је сврха утврђивање поступака, задатака и активности, а који за циљ има сакупљање и анализу података за процес самовредновања; у складу са стандардима Националног савета за високо образовање овим планом се такође одређују субјекти одговорни за спровођење предвиђених поступака и активности, као и рокови за њихово спровођење,

Акциони план: годишњи план задужен за праћење и унапређење квалитета којим се утврђују поступци, активности и задаци, субјекти одговорни за реализацију претходно споменутих и рокови за њихов завршетак, појединачно за сваку од Стратегијом дефинисаних области обезбеђења квалитета. Акционим планом се такође утврђује и начин за спровођење корективних мера, као и субјекти одговорни за спровођење тих мера. Напослетку, треба споменути да се акционим планом одређују и активности усмерене не само на едукацију субјеката обезбеђења и унапређења квалитета, већ и на развој свести о неопходности неговања културе квалитета.

Савет послодаваца Филозофског факултета је тело формирано са циљем остваривања сарадње на развоју студијских програма Факултета, а сагласно потребама тржишта рада. Савет послодаваца има пет чланова, од којих једног члана именује Привредна комора Србије, једног члана Национална служба за запошљавање и три члана декан Факултета. Мандат чланова Савета послодаваца траје три године од дана конституисања Савета. Савет послодаваца бира председника и заменика председника, већином од укупног броја чланова Савета. У циљу остваривања сарадње на развоју ДАС филологије у складу са потребама тржишта рада, Савет послодаваца разматра питања сарадње универзитета и факултета са привредним друштвима, установама јавних служби и другим приватним и јавним субјектима, даје мишљења, предлоге и иницијативе за могуће измене или допуне студијског програма, даје мишљења и иницијативе за повећање или смањење броја студената за упис на ДАС филологије, анализира потребе тржишта рада у Републици Србији и даје предлоге за усклађивање образованог профила доктора филолошких наука са потребама тржишта рада и друго. Предлоге, мишљења и иницијативе Савет послодаваца доставља Факултету, привредним друштвима, јавним установама, државним органима, Привредној комори Србије, Националној служби за запошљавање или другим заинтересованим субјектима.

Наставници и сарадници на ДАС филологије посвећују посебну пажњу питању усаглашености студијског програма са Стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству, не само док траје процес акредитације, већ и током саме реализације студијског програма. Како би дошли до података неопходних за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета студијског програма, наставници и сарадници ДАС филологије успостављају квалитетне међународне кооперације кроз повезивање са високошколским установама на међународном образовном простору. У циљу испуњавања те сврхе, потписују се бројни уговори о међународној сарадњи чији је потписник и координатор Универзитет у Нишу, као и кроз одређене билатералне уговоре чији је иницијатор и носилац Филозофски факултет. Сем тога, информације о компарабилности са страним високошколским установама у погледу квалитета код ДАС филологије се могу идентификовати и кроз процесе мобилности наставног особља и студената ДАС. Мрежа високошколских установа са којима су успостављени пројекти мобилности обухвата следеће европске универзитете: Universidad de Jaén, Faculty of Humanities and Education, Universidad de Almería, Saarbrücken, Germany; St Cyril and St Methodius University of Veliko Turnovo, Bulgaria; University of Warsaw, Faculty of Modern Languages, Institute of English Studies, Poland; Masarykova Univerzita, Language Centre, Brno, Czech Republic; Université de Poitiers, France; Universidade Nova de Lisboa, Portugal. У погледу усаглашавања квалитета студијског програма од изузетног је значаја скоро покренута иницијатива Филозофског факултета за развијањем заједнице Филозофско-филолошких факултета Југоисточне Европе. Велики успех по питању мобилности студената, наставника и сарадника ДАС филологије омогућен је радом и адекватним функционисањем формиране

Канцеларије за међународну и међуинституционалну сарадњу Филозофског факултета у Нишу (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/kancelarija-za-medjunarodnu-i-medjuinstitucionalnu-saradnju>). Учесћем у међународним пројектима наставници ДАС филологије стичу драгоцену знања и искуства која им могу бити добра основа за осавремењивање студијског програма.

Студенти ДАС филологије су изузетно важан фактор у вредновању квалитета. Након сваког одслушаног семестра, студенти ДАС филологије попуњавају онлајн анкете о квалитету наставног процеса. Ове анкете омогућавају студентима да процене степен свог слагања у односу на исказе који се тичу квалитета наставе, квалитета наставног материјала, квалитета наставног особља ангажованог на студијском програму ДАС филологије, те и исказе о објективности оцењивања.

Извештај о резултатима вредновања квалитета студијских програма и наставног процеса садржи резултате евалуације. Саму структуру извештаја чине четири целине: (1) Опште информације, (2) Резултати анкетања, (3) Предлог мера, и (4) Оцена примене и остваривања предложених мера из претходних извештаја о резултатима вредновања. Високошколска установа информације о резултатима самовредновања преноси Комисији за акредитацију и проверу квалитета, наставницима и сарадницима преко стручних органа, студентима преко студентских организација, као и јавности. Наставно-научно веће Филозофског факултета и Центар за унапређивање квалитета Универзитета у Нишу усвајају извештај о резултатима вредновања квалитета студијских програма и наставног процеса. Како би се осигурала јавност и транспарентност резултата спроведене студентске евалуације и целокупног процеса рада у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета, Извештај о самовредновању се објављује на сајту Факултета (<https://kvalitet.filfak.ni.ac.rs/самовредновање/извештаји-о-самовредновању-у-установе>).

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none">* обезбеђен континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета +++* постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета +++* студијски програм је усмерен ка усаглашавању са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству ++* успостављен <i>online</i> систем анкетања студената ДАС филологије +++* обезбеђена јавност резултата процене квалитета ++	<ul style="list-style-type: none">* недовољан обим и квалитет повратних информација о компетенцијама свршених студената ДАС филологије ++* одсуство квалитетних и благовремених повратних информација послодаваца о компетенцијама свршених студената ДАС филологије ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none">* израда систематичнијег акционог плана за наредни период ++* унапређивање система за анкетање применом аутоматизације прикупљања података ++	<ul style="list-style-type: none">* недовољна мотивисаност појединих субјеката да учествују у анкетама ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

Из наведеног се може закључити да је већина захтева стандарда 14 испуњена на студијском програму ДАС филологије. Међутим, студијски програм ДАС филологије би у будућности могао да поради на додатном развијању свести о значају континуираног праћења и о значају повратних информација од стране субјеката. Такође, оно на чему би се још могло порадило је да се у

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

евалуацији стечених компетенција свршених студената ДАС филологије обухвати широк спектар послодаваца.

Показатељи и прилози за стандард 14:

[Прилог 14.1](#) Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

Опис

Узимајући у обзир потребе тржишта рада, односно друштвене потребе, материјално техничке, кадровске и просторне капацитете, библиотечке, информатичке и друге расположиве ресурсе Филозофски факултет је своје активности усмерио ка достизању високог квалитета образовне делатности која се остварује поред основних и мастер академских студија и на докторским студијама. У тој тежњи посебно се издваја организација, рад и перманентно унапређивање свих видова и нивоа високошколског образовања студената филолошких наука, научно истраживачког рада и стручног рада у филолошкој области у складу са дефинисаним стандардима квалитета. У складу са наведеним, важно је указати на вишегодишње ангажовање ове установе да испуни највише критеријуме квалитета у организовању и реализацији докторских академских студија филологије.

Докторске академске студије филологије (ДАС филологије) уведене су 2010. године и чине један од 6 студијских програма докторских академских студија на Филозофском факултету у Нишу. ДАС филологије акредитоване су за научну област филолошких наука први пут одлуком бр.612-00-662/2008-04 од 16.04.2010. за упис 10 студената сваке године, и други пут одлуком бр. 612-00-00676/2013-04 од 17.04.2015. за 20 студената. У школској 2019/2020. години број студената на све три године ДАС филологије био је укупно 63, и то 31 кандидат који се финансира из средстава буџета Републике Србије и 32 кандидата који се финансирају из сопствених извора. Програм ДАС филологије усклађен је са релевантним одредбама [Закона о високом образовању](#), [Статута Универзитета у Нишу](#) и [Статута Филозофског факултета у Нишу](#). У погледу организације, структуре и кључних елемената овај студијски програм утемељен је на уредбама [Правилника о докторским академским студијама](#) од 19. 06. 2019. (број 209/1-3-01). Овај правилник усклађен је са новоусвојеним [Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија](#) предвиђених [Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма](#) као и [Правилником о обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета](#).

Наставу на ДАС филологије реализује 38 наставника (редовни професори - 13, ванредни професори - 13 и доценти - 12) ([Прилог 7.1. Списак наставника који изводе наставу на ДАС филологије](#)) који су стекли наставничка звања у области филолошких наука и то са Департмана за англистику, Департмана за србистику, Департмана за руски језик и књижевност, Департмана за Француски језик и књижевност и из Центра за стране језике. Сви наставници на овом програму активно учествују на унапређењу научноистраживачког рада у домену филолошких наука са циљем развоја науке и стваралаштва, оснаживања академског раста и развоја, просперитета академске заједнице, јачања делатности високог образовања, односно обезбеђења и унапређења квалитета наставе и учења, обликовања и усавршавања научног подмлатка, увођења студената у научноистраживачки рад, али и стварања материјално-техничких услова и ресурса за адекватан рад и даљи развој ове установе. Ангажман у овој области реализује се кроз учешће наставника на интерним пројектима департмана ([Прилог 7.5. Листа наставника ДАС филологије ангажованих на пројектима установе](#)), један број њих ангажован је на пројектима Огранка САНУ у Нишу и Матице српске, а одређени број истраживача учествује и на међународним пројектима (Еразмус+, Темпус, DAAD и др.). Одређени број наставника активно руководи значајним пројектима. На пример, проф. др Јасмина Ђорђевић већ неколико година уназад остварује успешну сарадњу са Техничким универзитетом у Кемницу, у Немачкој. Та сарадња се огледа у вишегодишњој

реализацији пројеката које финансира Немачка служба за академску размену (DAAD). Такође, проф. др Иван Јовановић такође већ неколико година остварује успешну сарадњу са Универзитетом у Поатјеу са којим се реализују програми размене студената и наставника, заједнички мастер програм и др. Величина академског профилисања и научног богаћења наставног кадра приметно је и у њиховом сталном праћењу и узимању учешћа у конкурсима за пројекте Фонда за науку Републике Србије („Промис“ и „Идеје“). У оквиру актуелног позива „Идеје“ више наставника који изводе наставу на ДАС филологије припремило је пријаве у својству руководиоца пројекта (нпр. проф. др Иван Јовановић, проф. др Владимир Јовановић, проф. др Марина Јањић, проф. др Јасмина Ђорђевић). Такође, многи наставници са филолошких департмана постигли су импресивне резултате публикавањем радова у високореферентним часописима што се може видети из Извештаја о самовредновању квалитета установе који садржи детаљније информације из домена научноистраживачког рада наставника и сарадника, те и збирни преглед научноистраживачких резултата наставног особља. Наставници своје резултате истраживања редовно презентују на научним скуповима националног и интернационалног карактера ([Прилог 15.3. Збирни преглед НИ резултата](#)). Осим тога, филолошки департмани и Центар за стране језике који учествују у реализацији ДАС филологије успоставили су дугогодишњу традицију одржавања годишњих скупова који су везани баш за филолошке науке, тј. *Teaching Languages and Cultures in the Post-Method Era: New Insights and Innovations* и конференција *Језик, књижевност*, (трећи појам се додаје сваке године, а појам који је требало ове године додати је алтернативе, али је конференција због пандемије одложена за 2021. годину). Од изузетног је значаја што се на овим скуповима даје прилика докторандима да узму учешће не само у организацији скупова већ и у презентовању радова што итекако има допринос њиховом осамостаљивању и квалитету јавног наступа. За студенте од посебног значај је и СТУДКОН - Наука и студенти намењеног студентима, презентовању њихових истраживања и резултата рада и међусобној размени искустава.

Научноистраживачка делатност обавља се и кроз израду и одбрану докторских дисертација. Комплетан списак одбрањених докторских дисертација на ФФ доступан је у оквиру Извештаја о самовредновању квалитета установе. У периоду од 2015. до краја 2019. године на ДАС филологије одбрањено је укупно 10 докторских дисертација ([Прилог Списак одбрањених докторских дисертација на ДАС филологије у 2019](#)), а у истом периоду укупно 11 кандидата добило је одобрење за израду докторске дисертације према наведеном закону ([Прилог Списак одобрених тема докторске дисертације на ДАС филологије у 2019](#)).

У прилог томе да наставници филологије стално раде на свом професионалном усавршавању говори и чињеница о броју њиховог учешћа у програмима мобилности. У том погледу за ДАС филологије значајно је споменути пројекте Европске комисије – Темпус пројекти и Еразмус + пројекти, а остварене су и значајне сарадње са амбасадама, културним центрима, Немачком службом за академску размену – DAAD, Амбасадом САД у Србији, Америчким кутком, Француском амбасадом, Француским институтом у Србији и Нишу и разним другим фондацијама.

Говорећи о показатељима научноистраживачког рада овај студијски програм задовољава све формално-правне и друге услове за реализацију докторских студија у пољу филолошких наука. Филозофски факултет је фебруара 2020. године акредитован као научно-истраживачка установа у складу са *Законом о науци и истраживању* од стране релевантних тела, Наиме, Филозофски факултет у Нишу редовно усваја стратегију рада и свој програм рада. Сагласно томе предлажу се дугорочни планови на трогодишњем или петогодишњем нивоу и краткорочни планови научноистраживачког рада на једногодишњем нивоу. Крајем године наставници и сарадници ангажовани на ДАС филологије, као и на другим студијским програмима, подносе извештај о свом ангажовању у области научноистраживачког рада за целу годину али и план рада за наредну годину. Ови извештаји предају се продекану за научно-истраживачку делатност факултета који напослетку бивају интегрисани у један извештај за целу установу који се даље усваја на одговарајућим телима Факултета. Иста процедура упражњава се и за планове научноистраживачког рада. Како научноистраживачки рад спада у основно право и обавезу

наставника и сарадника Факултета, које се остварује индивидуалним истраживањима и стваралаштвом, као и преузимањем уговорних обавеза и ангажовањем на научноистраживачким пројектима, анализирајући претходни период (од 2015. до 2019. године) могло би се констатовати да су научноистраживачке активности наставника на ДАС филологије биле врло продуктивне и на завидном нивоу. Ово итекако говори о константном залагању наставника да квалитет свог рада и професионалног развоја и напредовања подигну на што је могуће виши ниво.

Пратећи усвојену стратегију и програм рада Факултета, научноистраживачки рад у оквиру ДАС филологије реализује се сагласно дугорочном (3-5 година) и краткорочном (годишњем) плану и програму научног рада на Филозофском факултету. У погледу спроведених научноистраживачких активности наставника, претходни период од 2015. до 2019. године за ДАС филологије био је врло продуктиван.

Правилником о докторским студијама Филозофског факултета у Нишу уређена је организација ДАС филологије, упис студената, начин и услови студирања, спровођење испита и самосталног истраживачког рада, и друга питања од значаја за реализацију овог степена студија. Студијским програмом ДАС филологије који се реализује на Филозофском факултету јасно су утврђени: (1) циљеви студијског програма, (2) исходи процеса учења, (3) научни назив, (4) језик на коме се изводи студијски програм, (5) услови уписа, (6) листа обавезних и изборних предмета, са оквирним садржајем, описом циља и очекиваних исхода, препорученом литературом за сваки предмет, (7) начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија, (8) предуслови за упис појединих предмета или поједине групе предмета, (9) начин избора предмета из других студијских програма, (10) облици активне наставе са предвиђеним бројем часова недељно, и бодовна вредност сваког предмета исказана бројем ЕСПБ, (11) начин провере знања и оцењивање резултата, (12) услови и начин израде, као и бодовна вредност докторске дисертације, исказана у ЕСПБ, (13) услови за упис лица који имају статус студента докторских академских студија исте или друге високошколске установе, и услови за упис лица којима је престао статус студента докторских студија.

За процес акредитације, посебно студија трећег нивоа, међу којима се налазе и ДАС филологије важно је навестити да Филозофски факултет не одступа од јасно утврђене процедуре. То би значило да се установа креће јасно прописаним корацима у овом озбиљном задатку. А то подразумева следеће: (1) Већа департмана (Англистика, Србистика, Руски језик и књижевност, Француски језик и књижевност и Центар за стране језике) која учествују у извођењу ДАС филологије осмишљавају, конципирају и дају Наставно-научном већу факултета предлог студијског програма узимајући у обзир квалитет расположивих ресурса (наставног кадра, простора, опреме, библиотечких јединица...); (2) Веће докторских студија разматра програм; (3) Наставно-научно веће факултета усваја предлог студијског програма; (4) Сенат Универзитета доноси коначну одлуку о његовом усвајању; (5) Факултет припрема комплетну документацију прописану Стандардима за акредитацију студијских програма и упућује је релевантним телима на верификацију, односно процену испуњености прописаних стандарда.

На ДАС Филологије наставу изводе компетентни наставници који испуњавају услове прописане *Правилником о стандардима за акредитацију студијских програма у пољу друштвено-хуманистичких наука Националног савета за високо образовање Републике Србије* (Ради процене њихове оспособљености и квалификованости за наставни рад неопходно је да буду достављене комплетне библиографије наставника са подацима о учешћу на домаћим и међународним научноистраживачким пројектима. Минимум остварених бодова за извођење наставе на трећем нивоу студија на Филозофском факултету је 12 бодова у претходних 10 година за радове категорија M11, M12, M13, M14, M21, M22, M23, M24, M31, M32, M33, M34, и M51. А да би наставник могао да се оствари у улози ментора докторанда неопходно је да има најмање 24 бода у последњих 10 година и то најмање 4 бода за рад у референтним часописима са листа SSCI, ERIH, HEINONLINE и EconLit или у часопису категорије M24, и најмање 20 бодова за радове категорија M11, M12, M13, M14, M21, M22, M23, M24, M31, M32, M33, M34, и M51 с тим што радови из категорије M31, M32, M33 и M34 не могу носити више од 20% неопходних бодова. Осим тога, за ДАС филологије, Национални савет за високо образовање и Комисија за

акредитацију одређују посебне критеријуме за процену релевантности публикација. Анализа научне компетентности наставника ангажованих на ДАС филологије, и досадашњих резултата у менторском раду са магистрантима и докторандима показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма ДАС филологије. Тренутно је укупно 38 наставника (редовни професори - 13, ванредни професори - 13 и доценти - 12) активно укључено у извођење наставе на ДАС филологије и укупно 33 њих испуњава услове да буду ментори ([Прилог Табела 15.4. Листа ментора](#)).

Анализа ДАС филологије показује да оне задовољавају све прописане стандарде и њима својствене захтеве и критеријуме у погледу квалитета ДАС и то:

(1) укупно носи 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварени обим студија од минимум 240 на ОАС и 60 ЕСПБ на МАС (минимум 300ЕСПБ);

(2) обухватају све елементе утврђене Законом;

(3) научно су засноване;

(4) јасно дефинисана сврха и улога курикулума ДАС филологије у образовном систему (развој науке, критичког мишљења и образовање кадрова оспособљених да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања, као и да критички процењују истраживања других);

(5) јасно и експлицитно дата сврха студијског програма усаглашена са основним задацима и циљевима ФФ;

(6) циљеви студијског програма ДАС филологије су прецизирани (постизање научних способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријере) и усклађени са савременим правцима развоја одговарајуће научне дисциплине у свету и задацима и циљевима Факултета;

(7) стицање општих и предметно специфичних компетенција завршетком студијског програма ДАС филологије; (8) заступљеност и опис обавезних и изборних предмета у курикулуму ДАС филологије докторска дисертација као завршни део студијског програма ДАС филологије, као самостално научно дело докторанда;

(9) компатибилност и компарабилност овог студијског програма са међународним програмима одговарајућих установа;

(10) установа врши упис студената на ДАС филологије у складу са друштвеним потребама и потребама развоја науке, образовања, културе и у складу са сопственим ресурсима (услови уписа утврђени су Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Факултета и Правилником о докторским академским студијама Филозофског факултета);

(11) спецификацијом наставних предмета у оквиру ДАС филологије утврђује се да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената на основу поена стечених испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита;

(12) услови и поступци неопходни за завршетак докторских студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно су дефинисани (одредбама студијског програма и Правилником о докторским студијама) и усклађени са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијског програма и доступни на интернет страници Филозофског факултета: <https://upis.filfak.ni.ac.rs/doktorske-akademske-studije/info>

(13) докторска дисертација самостални је научно истраживачки рад студента који се оцењује на основу њеног доприноса науци. Правилником број 8/16-01-005/18-014 од 4.06.2018. уређени су поступци припреме и прецизирани услови за одбрану докторске дисертације на Универзитету у Нишу (Упоредивост и усклађеност програма ДАС филологије са програмима са међународних простора илустрована је табеларно:

Назив и седиште универзитета	Назив студијског програма	Линк
Универзитет у Паризу, Париз, Француска	Француска и компаративна књижевност	http://www.parissorbonne.fr/fr/spip.php?rubrique1094
Универзитет Масарик, Брно, Чешка република	Лингвистика енглеског језика	http://www.phil.muni.cz/studium/doktorske
Универзитет Бабеш Бољај Клуж, Румунија ().	Филологија	http://www.ubbcluj.ro/ro/pr-acad/files/Discipline%20scoli%20doct%202007-2008.pdf

Као и за све остале докторске академске студије на Филозофском факултету у Нишу, чланом 52. *Правилника о докторским академским студијама* предвиђено је да се програми континуирано прате ради обезбеђивања и контроле квалитета кроз студентске евалуације докторских академских студија, екстерну експертску евалуацију и самоевалуацију наставника који реализују програм. Пре свега, Веће докторских студија који чине наставници који учествују у реализацији студијских програма докторских академских студија на Факултету, и то по један или два представника Већа департмана који учествују у реализацији студијских програма. Конкретно, са филолошких департмана, укупно је 10 наставника који учествују у раду Већа докторских студија. Веће докторских студија Факултета обавља следеће послове:

- утврђује предлог студијских програма докторских студија на предлог Већа департмана и прослеђује га Наставно-научном већу;
- утврђује план извођења наставе, пре почетка наставе, у датој школској години,
- стара се о припреми и реализацији студијског програма, о плану извођења наставе, као и о спровођењу поступака за проверу и обезбеђење квалитета студијског програма докторских студија и анализира Извештаје о евалуацији Студијских програма докторских академских студија;
- врши проверу компетентности наставника и ментора који учествују у реализацији студијског програма докторских студија;
- стара се и о спровођењу поступака за пријаву и одбрану докторских дисертација;
- на предлог Већа департмана доноси одлуку о преласку студената са једног на други студијски програм докторских академских студија, о еквиваленцији, о признавању испуњених обавеза и положених испита као и о стеченом укупном броју ЕСПБ бодова кандидата;
- на предлог Већа департмана утврђује еквиваленцију, односно, признавање дела студијског програма магистарских или специјалистичких академских студија, и доноси одлуку о преношењу ЕСПБ бодова, на основу чега студенту може одобрити упис у прву или другу годину докторских студија, у зависности од укупног броја ЕСПБ бодова кандидата;
- на предлог Већа департмана доноси одлуку о признавању испита магистру наука, утврђује обавезе које кандидат треба да испуни након уписа, и доноси одлуку о упису кандидата у одговарајућу годину докторских студија, у зависности од броја ЕСПБ бодова остварених на основу еквиваленције;
- обавља и друге послове утврђене Статутом Факултета и Правилником о докторским студијама.

Поред Већа докторских студија треба навести и рад Центра за унапређење квалитета које је у свим сегментима обезбеђења квалитета незаобилазно и кључно тело. Удео студената у осигурању и процењивању квалитета на ДАС филологије је осигуран тиме што су представници

студената чланови Комисије за унапређење квалитета и осталих тела у систему осигурања квалитета. Као и у случају других програма, студенти ДАС филологије оцењују квалитет студијског програма у редовним евалуацијама након сваког семестра. На основу тога, припрема се Извештај о евалуацији и самоевалуацији који се онда разматра на седницама Већа департмана, Већа докторских студија и Наставно-научног већа. Евалуација и самоевалуација представљају основу за увођење потребних измена, новина и побољшања како по питању организације тако и реализације студијског програма ради обезбеђења високих стандарда у погледу квалитета ДАС филологије. Укупно седморо студената из популације докторанада са ДАС филологије корисници су стипендија Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, и као такви ангажовани су у пројектима филолошких департмана који се изводе на Филозофском факултету, задужени су за извођење наставе у фонду часова од највише 8 часова недељно у својству истраживача-приправника, а многи су укључени у тимове који су формиран у оквиру актуелног позива „Идеје“. Такав вид ангажовања доприноси развоју вишег нивоа компетентности у научном и истраживачком раду, оспособљености за наставни рад, као и могућности да резултате својих истраживања саопштавају стручној јавности на научним конференцијама, објављују радове у научним часописима са рецензијом и прате савремене трендове науке и истраживања.

Филозофски факултет непрекидно прати и анализира напредовање студента кроз континуирану евалуацију и оцену рада и учешћа студената како у наставном процесу тако и у научноистраживачком раду узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина неопходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту ДАС филологије.

Филозофски факултет такође прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни напредак својих наставника, посебно ментора тако што стимулише наставнике да објављују своје резултате у научним часописима, подржава објављивање уџбеника и монографија и новчано помаже учешћа наставника на конференцијама у износу који је регулисан законом. Све то, Факултет чини у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената ДАС филологије, а у циљу стварања повољнијег истраживачког, односно уметничког окружења за своје студенте.

Све информације о ДАС филологије могу се пронаћи на следећој страници:

<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/doktorske/filologija>

Редовним праћењем општих аката факултета као и учешћем у њиховом доношењу и усвајању наставници који реализују наставу на ДАС филологије у прилици су да се упознају са: условима које сваки студент докторских студија унутар програма треба да испуни, фазама од којих је сачињен поступак пријаве теме докторске дисертације као и пратећим процедурама кроз које треба да прођу и ментор и кандидат, условима које докторска дисертација треба да испуни, поступком припреме и условима за одбрану докторске дисертације, формалним и правним условима за одбрану дисертације и њеног оцењивања. Филозофски факултет утврдио је поступак и услове за депоновања докторских дисертација у јединствен репозиторијум на Универзитету у Нишу који је трајно доступан јавности. Такође, установа обезбеђује и јавну доступност реферата о прихватању дисертације и објављених научноистраживачких резултата које је кандидат остварио. Сви ти захтеви и услови прописани су у већ споменутим релевантним документима Факултета и Универзитета, као што су [Правилник о докторским академским студијама](#), [Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације](#), али и [Упутством за обликовање, објављивање и достављање докторских дисертација у дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу](#). Ови акти доступни су наставницима, студентима и широј јавности на сајту Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/71-pravilnik-das> и <https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/send/4-pravilnici/610-pravilnik-doktorska-disertacija>), односно Универзитета у Нишу (<https://www.ni.ac.rs/univerzitet/otvorena-nauka/repozitorijum-doktorskih-disertacija>).

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Квалитет ДАС филологије почива на испуњавању захтева дефинисаних стандардима +++ * Мере за обезбеђење квалитета, као и процедуре и поступци праћења и оцене квалитета ДАС филологије јасно су дефинисане и редовно се спроводе захваљујући Већу докторских студија и Комисији за унапређење квалитета +++ * Наставници ангажовани за извођење наставе на ДАС филологије поседују висок ниво научне и стручне компетентности+++ * Висок проценат наставника који изводе наставу на ДАС филологије истовремено испуњава и услове за потенцијалне менторе докторандима +++ * ДАС филологије су у предвиђеном проценту компатибилне програмима са истих и сродних високошколских установа интернационалног простора +++ * Студијски програм ДАС филологије усклађен је са друштвеним потребама, потребама институције и тржишта рада +++ * Преко Еразмус+, Темпус и DAAD пројеката се одржава добра повезаност са међународним установама што пружа шансе студентима за квалитетне студијске боравке и стицање вредног искуства +++ 	<ul style="list-style-type: none"> * Укључивање докторанада ДАС филологије у пројекте МНПТР је отежано, јер се досадашњи пројектни циклус научних пројеката продужавао ++ * Висина школарине докторских студија и индиректни трошкови прелазе могућности студената +++ * Велики број докторанада удвостручи период студирања током својих докторских студија +++ * Ниска је стопа проходности студената ДАС филологије на међународне пројекте +++ * Известан број студената се након завршених мастер студија страног језика или националне филологије опредељује да своје даље школовање и професионални развој наставе у иностранству +++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> * Јачање и проширивање мреже филозофских и филолошких факултета југоисточног Балкана и могуће креирање заједничких програма ДАС филологије чији би носилац био Филозофски факултет Универзитета у Нишу +++ * Повезивање са интернационалним високошколским установама које спроводе сличне или сродне ДАС филологије у циљу размене искуства у побољшању квалитета програма ++ * Увођење могућности за коменторство у докторским дисертацијама +++ * Осмишљавање и припремање промотивних материјала и активности за популаризацију науке (посебно код младих) ++ * Умрежавање са професионалним/ 	<ul style="list-style-type: none"> * Због страха од евентуалних последица и недостатак вере у анонимност анкета приликом оцене квалитета ДАС филологије има за последицу необјективне и неискрене одговоре студената ++ * Све шири појава плагијаризма и изостанак мера кажњавања, обесмишљавање академске и професионалне етике доводе до континуираног опадања квалитета докторских студија уопште, па и ДАС филологије +++

стручним удружењима, амбасадама и сл. ++
* Потенцијално учешће докторанада ДАС
филологије у међународним пројектима и
њихово финансирање из европских извора
++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 15:

Филозофски факултет ће и надаље активно радити на јачању свести и знања студената ДАС филологије о систему обезбеђења квалитета, његовом функционисању и његовим кључним носиоцима. Следеће активности могле би бити кључне: креирање програма подршке даљем усавршавању докторанада и њихово широко укључивање у научноистраживачки рад; ширење иницијатива за укључивањем студената ДАС филологије у међународне пројекте и њихово финансирање из европских извора; покретање коменторских сарадњи са страним универзитетима у изради докторских дисертација; умрежавање са партнерским институцијама како би се докторандима на ДАС филологије створили бољи услови и веће шансе за студијске боравке на иностраним универзитетима; упознавање полазника ДАС филологије са стандардима квалитета докторских студија; развијање свести о значају академске честитости и поштења, професионалне етике, моралног кодекса и добре научне праксе.

Показатељи и прилози за стандард 15:

[Табела 15.1.](#) Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,

[Прилог 15.1](#) Правилник докторских студија

[Прилог 15.2](#) Извод из Статута који регулише докторске студије

[Прилог 15.5](#) Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта